

Załącznik nr 1 do uchwały nr 535/2023
Senatu Akademii Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej
z dnia 19 kwietnia 2023 r.

Akademia Pedagogiki Specjalnej
im. Marii Grzegorzewskiej

Instytut Filozofii i Socjologii

Program studiów

studia pierwszego stopnia
na kierunku socjologia

profil ogólnoakademicki

CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU STUDIÓW

Nazwa kierunku studiów	socjologia
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji	poziom 6
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Specjalności	<p>specjalność: socjologia komunikacji społecznej</p> <p>Specjalność ta stanowi odpowiedź na współczesne zapotrzebowania rynku pracy oraz na zmiany w procesie komunikowania się generowane przez np. wzrastającą rolę komunikacji internetowej i nowe technologie. Duża część zajęć poświęcona jest zagadnieniom społeczeństwa sieci, jego zagrożeniom, możliwościom i specyfice komunikowania online. Studenci zapoznają się z podstawami wiedzy na temat komunikacji masowej, międzykulturowej, interpersonalnej oraz związanych z nimi barier i możliwości ich pokonywania. Nauczą się odróżniania perswazji od manipulacji, <i>fake news</i> od obiektywnego przekazu, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów od dysfunkcyjnych komunikatów. Poznają socjologiczne teorie komunikowania oraz metody badania różnych stylów komunikowania – międzyludzkich, medialnych oraz mediów społecznościowych. W trakcie zajęć warsztatowych studenci będą mogli poćwiczyć umiejętności negocjacji i mediacji, asertywnej komunikacji, wystąpień publicznych oraz dowiedzą się, jakie relacje panują między komunikacją a kulturą, organizacją i mediami. Zajęcia specjalnościowe pozwolą studentom poznać od strony teoretycznej i praktycznej rolę komunikacji w pracy, w zarządzaniu ludźmi w firmach oraz w codziennych sytuacjach z bliskimi i nieznanymi osobami.</p> <p>specjalność: socjologia kultury – badania i marketing</p> <p>Specjalność ta odpowiada na rosnące znaczenie w życiu społecznym zjawisk i procesów o charakterze kulturowym. Jest skierowana do osób zainteresowanych kulturowym wymiarem życia społecznego – zmiennymi sposobami myślenia i działania przedstawicieli różnych grup społecznych, kultur i subkultur. Podczas zajęć</p>

	specjalnościowych studenci będą nabywać wiedzę na temat przemian kultury współczesnej, metod jej badania, marketingu w kulturze, jak również będą zdobywać umiejętności praktyczne biorąc udział w różnych mini-projektach i spotkaniach z ekspertami. Absolwenci tej specjalności mogą szukać zatrudnienia w instytucjach i organizacjach rządowych, samorządowych i pozarządowych (NGO) działających w sferze kultury, kontaktów międzykulturowych i mediów, w placówkach upowszechniania kultury i sztuki, w instytucjach organizacji czasu wolnego i turystyki, agencjach marketingowych i eventowych oraz w instytucjach badawczych badając np.: dominujące postawy i zachowania konsumenckie, trendy mody, style życia i wartości.
Forma/formy studiów	stacjonarne
Liczba semestrów	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	181 ECTS
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat
łącna liczba godzin zajęć	1999 godzin
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	Wykorzystywane w procesie kształcenia sposoby weryfikacji efektów to: egzaminy pisemne, ustne, kolokwia, eseje, dyskusja, praca w zespołach, indywidualna praca na zajęciach, prezentacje multimedialne, realizacja projektów, wykonywanie i prezentacja prac domowych. Stosowane przez nauczycieli sposoby weryfikacji efektów uczenia się, w tym ich adekwatność, oceniane są podczas hospitacji. Wszelkie uwagi na ten temat odnotowywane są w „Protokole hospitacji”.
Sposoby oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia	Ocena efektów uczenia się – są to kryteria oceny pracy ustalone przez prowadzącego zajęcia i/lub skale punktowe z przedziałami odpowiadającymi skali ocen przyjętej w APS (2,0; 3,0; 3,5; 4,0; 4,5; 5,0). Kryteria oceny publikowane są w systemie USOS w elektronicznych sylabusach przedmiotów.

Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	181 ECTS (136 do 151 ECTS po odliczeniu zajęć realizowanych zdalnie)
Procentowy udział liczby punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów) uzyskanych w ramach zajęć zdalnych	17-25% (30-45 ECTS) Szczegółowy wykaz przedmiotów realizowanych zdalnie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w danym roku akademickim zatwierdza Senat odrębną uchwałą do dnia 30 czerwca roku poprzedzającego.
Dziedziny nauki/sztuki i dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty uczenia się	dziedzina nauk społecznych: nauki socjologiczne
Procentowy udział liczby punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów) dla każdej z dyscyplin, do której przyporządkowany został kierunek studiów, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej	nauki socjologiczne: 100%
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych*	nie dotyczy
Wymiar praktyk zawodowych	209 godzin
Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych	Praktyka asystencka (trzydniowa, 9 godzin; hospitacje) na I roku, Praktyka specjalistyczna (dwutygodniowa, 80 godzin; realizacja projektu badawczego) na II roku, Praktyka specjalistyczna (trzytygodniowa, 120 godzin; staż) na III roku. Zasady odbywania praktyk określone są w „Regulaminie praktyk studenckich”.
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	10 ECTS

<p>Procentowy udział punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów), które student uzyskuje w ramach zajęć do wyboru</p>	<p>44% (79 ECTS)</p>
<p>Procentowy udział punktów ECTS (w łącznej liczbie punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów), którą student musi uzyskać w ramach zajęć: związanych z prowadzoną na uczelni działalnością naukową** w dyscyplinie/dyscyplinach do których przyporządkowany został kierunek studiów (w przypadku profilu ogólnoakademickiego)</p>	<p>82% (148 ECTS)</p>
<p>Wskazanie związków z misją uczelni i strategią jej rozwoju</p>	<p>Misję i strategię rozwoju APS uwzględniono zarówno w programie studiów, jak i w sylwetce absolwenta. Nadrzędnym celem realizacji programu jest kształcenie świątłych i twórczych profesjonalistów, dbających zarówno o rozwijanie własnej osobowości, zamiłowań naukowych i zawodowych umiejętności praktycznych – jak i troszczących się o wszechstronny rozwój osób i środowisk na rzecz których będą pracować, m.in. osób z różnorodnymi rodzajami niepełnosprawności, w duchu poszanowania ich ludzkich i obywatelskich praw, zrozumienia i akceptacji dla odmienności, traktowania niepełnosprawności jako niezbywalnego elementu ludzkiej kondycji oraz włączania osób z niepełnosprawnościami w życie społeczeństwa na zasadzie równoprawnych obywateli. Przedmioty nawiązujące do misji i strategii rozwoju APS to np.: „Psychospołeczne aspekty niepełnosprawności”, „Wprowadzenie do socjologii rodziny”.</p>
<p>Sylwetka absolwenta</p>	<p>Absolwent studiów na kierunku socjologia studia pierwszego stopnia ma orientację w teoretycznym i metodologicznym dorobku dyscypliny, posiada podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu socjologii w systemie nauk społecznych, jej powiązaniach z naukami pokrewnymi oraz jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej, ma uporządkowaną wiedzę ogólną (obejmującą terminologię, teorie i metodologię) z zakresu socjologii i nauk pokrewnych oraz uporządkowaną wiedzę</p>

	<p>szczegółową w niektórych obszarach socjologii i nauk pokrewnych; ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych nowych osiągnięciach w socjologii i naukach pokrewnych. Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji zjawisk społecznych i kulturowych, właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół naukowych w obrębie socjologii i nauk pokrewnych. Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego. Posiada wiedzę o różnych strukturach, instytucjach i organizacjach społecznych (kulturowych, politycznych i innych) w wymiarze regionu lub skali lokalnej oraz o relacjach między nimi w skali krajowej, międzynarodowej i międzykulturowej. Ma podstawową wiedzę o człowieku, relacjach między ludźmi i więziach społecznych, ich rodzajach i o rządzących nimi prawidłowościach. Ma wiedzę o normach, regułach i o rządzących nimi prawidłowościach oraz o mechanizmach ich zmian. Zna metody, narzędzia, techniki pozyskiwania danych w socjologii, pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.</p> <p>Absolwent posiada umiejętności w zakresie projektowania, przeprowadzania i analizowania badań socjologicznych – zwłaszcza służących rozwiązywaniu współczesnych problemów społecznych; umiejętność łączenia teorii socjologicznej z praktyką badawczą i kompetencjami praktycznymi; umiejętność samodzielnego myślenia i kreatywnego rozwiązywania problemów zawodowych - głównie w zakresie diagnozowania i wspierania osób i grup społecznych potrzebujących pomocy. Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne i kulturowe, analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk, potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk w zakresie socjologii. Potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne wykorzystując standardowe metody i narzędzia w zakresie socjologii. Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę do rozstrzygania dylematów pojawiających się w pracy zawodowej. Zna i posługuje się zasadami etyki zawodowej socjologa. Posiada umiejętność przygotowania spełniających uznane standardy prac pisemnych w języku polskim, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych</p>
--	---

	<p>źródeł. Posiada umiejętność przygotowania spełniających uznane standardy wystąpień ustnych w języku polskim, w zakresie socjologii. Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze. Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania oraz formułowania wniosków.</p> <p>Absolwent rozumie potrzebę uczenia się, potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności. Potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych, prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu.</p>
--	---

* Dotyczy kierunku studiów przyporządkowanego do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne i nauki społeczne.

** Uwzględnia się zajęcia przygotowujące do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Odniesienie do uniwersalnej charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji		
Absolwent kierunku socjologia studia pierwszego stopnia		Symbol efektu z PRK
zna i rozumie:	w zaawansowanym stopniu – fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności w zakresie socjologii;	P6U_W
potrafi:	innowacyjnie wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie, komunikować się z otoczeniem, uzasadniać swoje stanowisko;	P6U_U
jest gotów do:	kultywowania i upowszechniania wzorów właściwego postępowania w środowisku pracy i poza nim, samodzielnego podejmowania decyzji, krytycznej oceny działań własnych, działań zespołów, którymi kieruje i organizacji, w których uczestniczy, przyjmowania odpowiedzialności za skutki tych działań.	P6U_K

Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia		
Symbol efektu kierunkowego	EFEKTY KIERUNKOWE	Symbol efektu z charakterystyk drugiego stopnia
	Absolwent kierunku socjologia studia pierwszego stopnia	
WIEDZA		
K_W01	ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu socjologii w systemie nauk społecznych, jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi oraz specyfice przedmiotowej i metodologicznej;	P6S_WG
K_W02	ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych osiągnięciach socjologii;	P6S_WG

K_W03	ma wiedzę o zmieniających się ideach, koncepcjach i wyobrażeniach na temat instytucji społecznych;	P6S_WG
K_W04	ma zaawansowaną wiedzę o różnych strukturach, instytucjach i organizacjach społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i medycznych) funkcjonujących w wymiarze regionu i w skali lokalnej;	P6S_WG
K_W05	zna metody i narzędzia stosowane w socjologii, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych;	P6S_WG
K_W06	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego;	P6S_WK
K_W07	zna podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form indywidualnej aktywności i przedsiębiorczości;	P6S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do: identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) oraz rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w warunkach nie w pełni przewidywalnych;	P6S_UW
K_U02	potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stosowanych w socjologii oraz zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych;	P6S_UW
K_U03	posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych;	P6S_UW
K_U04	potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie;	P6S_UK
K_U05	posługuje się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;	P6S_UK
K_U06	potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole; umie współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym) oraz pracować w grupie przyjmując w niej różne role;	P6S_UO

K_U07	umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się;	P6S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; odczuwa potrzebę zasięgnięcia opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie;	P6S_KK
K_K02	jest gotów do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych, wykazuje aktywność i przedsiębiorczość oraz angażuje się we współpracę na rzecz środowiska społecznego;	P6S_KO
K_K03	czuje się odpowiedzialny za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy;	P6S_KO
K_K04	dostrzega i rozwiązuje dylematy związane z wykonywaniem zawodu socjologa;	P6S_KR
K_K05	respektuje zasady etyki zawodowej socjologa oraz normy i reguły prawne, zawodowe i moralne.	P6S_KR

OPISY PRZEMIAOTÓW

Wprowadzenie do specjalności		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu socjologii w systemie nauk społecznych, jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi oraz specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
2.	K_W02	Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych osiągnięciach socjologii oraz o możliwości poszerzania wiedzy z zakresu socjologii w ramach oferowanych specjalności i o jej przydatności na rynku pracy.
3.	K_W02	Zna możliwości poszerzania wiedzy z zakresu socjologii w ramach oferowanych specjalności oraz rozumie przydatność na rynku pracy wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabywanych na studiach socjologicznych.
		Umiejętności
		-
		Kompetencje społeczne
		-
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>1. Specyfika socjologii jako nauki.</p> <p>2. Przydatność wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych nabywanych na studiach socjologicznych na rynku pracy.</p> <p>3. Omówienie specyfiki specjalności: socjologia kultury – badania i marketing oraz socjologia komunikacji społecznej.</p> <p>4. Kultura i komunikacja jako tematy interdyscyplinarne.</p>		

5. Przykłady karier absolwentów socjologii.

Wstęp do socjologii		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu socjologii w systemie nauk społecznych, jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi oraz specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych).
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Status socjologii jako nauki. 2. Aktywność człowieka jako podstawa życia społecznego. 3. Osobowość społeczna. 4. Podstawowe procesy społeczne. 5. Grupy społeczne. 6. Kultura. 7. Instytucjonalizacja. <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metody w socjologii a metody socjologiczne. 2. Struktura świata społecznego a struktura teorii socjologicznej. 3. Struktura jako forma społeczna. 		

4. Od zachowań do działań.
5. Interakcje i stosunki społeczne.
6. Organizacja a instytucja społeczna.
7. Małe grupy społeczne.
8. Elementy więzi społecznej.
9. Socjalizacja.
10. Kontrola społeczna.
11. Instytucjonalizacja.

Warsztaty krytycznego myślenia		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka zna podstawowe pojęcia: argument, pogląd, przekonanie, uzasadnienie, racjonalność, naukowość.
2.	K_W03	Zna podstawowe różnice między sposobami prowadzenia dyskusji.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka potrafi podjąć głębszy namysł nad szerszym kontekstem i konsekwencjami badań naukowych oraz odpowiedzialnością nauki.
2.	K_U04	Potrafi krytycznie analizować dane i wyniki badań.
3.	K_U04	Potrafi debatować, wyrazić i uzasadnić swoje stanowisko, wykorzystując narzędzia argumentacji.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K05	Student/-ka ma świadomość zobowiązań etycznych na etapie badań do pracy dyplomowej i na dalszych etapach pracy badawczej.
2.	K_K01	Potrafi krytycznie ocenić sytuację społeczną wynikającą z zastosowania nowych technologii i Internetu w przekazywaniu wiedzy.
3.	K_K01	Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
4.	K_K05	Prezentuje wysokie standardy kultury osobistej podczas dyskusji z oponentami.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>1. Podstawowe pojęcia - argument, pogląd, przekonanie; uzasadnienie, racjonalność, naukowość.</p> <p>2. Dialog sokratejski a sofistyczna erystyka. Podstawowe różnice między sposobami prowadzenia dyskusji.</p>		

3. Pułapki dyskusji (m. in. implikatura konwersacyjna; ukryte założenia; rola emocji).
4. Debata oksfordzka.
5. Uczciwość intelektualna i odpowiedzialność za słowo.
6. Błędy metodologiczne i interpretacyjne w analizie danych (m. in. problem uproszczeń, uogólnień, nieuprawnionych twierdzeń).
7. Krytyczne myślenie w dobie inflacji informacji.

Historia myśli socjologicznej i społecznej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o historii kształtowania się najważniejszych idei i nurtów refleksji socjologicznej oraz o miejscu i znaczeniu socjologii w systemie nauk społecznych, jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi oraz jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej w aspekcie historycznym.
2.	K_W02	Ma podstawową wiedzę o osiągnięciach teoretycznych wielkich myślicieli w dziejach nauk społecznych w szczególności tych, którzy powszechnie nazywani są założycielami klasycznej socjologii.
3.	K_W03	Ma wiedzę o zmieniających się z biegiem czasu i epok ideach, koncepcjach i wyobrażeniach na temat człowieka i społeczeństwa.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu historii socjologii oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych) dziś i w minionych epokach.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w historiografii socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych.
3.	K_U04	Umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie o różnych paradygmatach socjologii i teorii społecznych, wykorzystując wiedzę o historii myśli socjologicznej.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje korzyści wypływające z historycznej wiedzy o myśli społecznej i socjologicznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego

		rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K03	Uznaje wagę i znaczenie ukształtowanego przez wiele lat jego historycznego rozwoju dorobku z zakresu szeroko rozumianej myśli społecznej i socjologii.
3.	K_K05	Dzięki historycznej perspektywie student/-ka w większym stopniu respektuje zasady etyki zawodowej socjologa oraz normy i reguły zawodowe i moralne.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Zagadnienia i metody historii socjologii.
2. Myśl społeczna starożytności – sofiści, Platon, Arystoteles, stoicy.
3. Teologia społeczna św. Augustyna.
4. Św. Tomasz i zasada organicyzmu społecznego.
5. Myśl społeczna epoki odrodzenia.
6. Prawo natury i umowa społeczna w doktrynach XVII w.
7. Filozofia społeczna wieku światła - Monteskiusz, Russo, Smith, Ferguson, Kant, Herder i Staszic.
8. Romantyzm i restauracja.
9. Konserwatyzm, utopijny socjalizm.
10. Saint-Simone, historycy doby restauracji, Tocqueville.
11. Zasada gminowładztwa i historia społeczna Lelewela.
12. Filozofia społeczna Hegla.
12. Materializm historyczny.
13. August Comte i narodziny socjologii jako samodzielnej dyscypliny badawczej.
14. Ekonomia społeczna i socjologia Milla.
15. Pozytywizm i rozwój socjologii.
16. Darwin a ewolucjonizm w naukach społecznych.
17. Koncepcja socjologii ewolucjonistycznej Herberta Spencera.
18. Blaski i cienie ewolucjonizmu socjologicznego.
19. Teoria krążenia elit i socjologia działania Pareta.
20. Socjologizm versus psychologizm.
21. Nauka społeczna Emila Durkheima i jego szkoły.
22. Ludwika Gumpłowicza socjologia konfliktu i rywalizacji ras kulturowych.

23. Teoria wspólnoty i stowarzyszenia F. Tönniesa. Socjologia formalna Simmla.
24. Wielka synteza socjologiczna Maksa Webera.
25. Socjologia amerykańska doby klasycznej.
26. Mikrosocjologia i filozofia społeczna Cooley'a.
27. Behawioryzm społeczny Meada.
28. System socjologii humanistycznej Floriana Znanieckiego.

Psychologia społeczna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę z zakresu psychologii społecznej, jej metodologii i powiązaniu z innymi dyscyplinami naukowymi, w tym socjologią.
2.	K_W05	Posiada pogłębioną wiedzę o teoriach powstałych na gruncie psychologii społecznej i sposobach ich zastosowania podczas prowadzenia badań naukowych, w tym o sposobach pozyskiwania danych pozwalających prowadzić badania empiryczne.
3.	K_W02	Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych osiągnięciach psychologii społecznej.
4.	K_W03	Ma wiedzę o zmieniających się ideach, koncepcjach i wyobrażeniach na temat funkcjonowania społeczeństwa z perspektywy psychologii społecznej.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka posiada umiejętność samodzielnego proponowania rozwiązań konkretnego problemu i przeprowadzenia procedury podjęcia rozstrzygnięć w tym zakresie na podstawie zdobytej wiedzy.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności z zakresu wybranych problemów psychologii społecznej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Psychologia społeczna – przedmiot badań i podejścia teoretyczne. 2. Poznanie społeczne. 3. Spostrzeganie osób. 4. Stereotypy, uprzedzenia i dyskryminacja oraz tożsamość społeczna. 5. Samowiedza, samoocena, samoregulacja i prezentowanie siebie. 		

6. Postawy i zmiana postaw (perswazja).
7. Wpływ społeczny.
8. Atrakcyjność interpersonalna, przyjaźń i bliskie związki.
9. Zachowania pomocne (prospołeczne).
10. Współpraca i rywalizacja.
11. Grupa i procesy grupowe.
12. Agresja interpersonalna.
13. Konflikty międzygrupowe.

Świat w XX i XXI wieku		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W02	Student/-ka ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju Europy i świata w XX i XXI wieku.
2.	K_W04	Ma zaawansowaną wiedzę o różnych strukturach, instytucjach i organizacjach społecznych funkcjonujących w wymiarze regionu i w skali lokalnej.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do: identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych).
2.	K_U02	Potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stosowanych w socjologii oraz zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.
3.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych.
4.	K_U04	Potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie.
5.	K_U06	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole; umie współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych oraz pracować w grupie przyjmując w niej różne role.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
1. Polska we współczesnym świecie: ustroje państwowe, udział w wyborach i referendach, prawa człowieka, organizacje pozarządowe, Polska w UE.		

2. Rozwój cywilizacyjno-gospodarczy na świecie w XX i XXI wieku - od społeczeństwa przedprzemysłowego do ponowoczesnego: urbanizacja, industrializacja, konsumpcja, globalizacja. Problem troski i odpowiedzialności ekologicznej i kulturowej za przyszłość świata.
3. Zróżnicowanie cywilizacyjne: kraje rozwinięte, rozwijające się i tzw. Trzeciego Świata. Kolonizacja i dekolonizacja.
4. Migracje w Polsce i na świecie w XX i XXI wieku: przyczyny i konsekwencje.
5. Przemiany kulturowe w Polsce i na świecie w XX i XXI wieku.
6. Religijność i jej przemiany.
7. Stratyfikacja społeczna w Polsce i jej przemiany (typy społeczeństw: feudalne, stanowe, kapitalistyczne, socjalistyczne, sprawa chłopska, rewolucja robotnicza, prawa kobiet).
8. Totalitaryzmy XX wieku: nazizm i komunizm – cechy i społeczne skutki.
9. Najważniejsze wydarzenia na świecie i w Europie XX i XXI wieku.

Antropologia kulturowa		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W03	Student/-ka posiada wiedzę o genezie kultury, istotnych cechach kultury, płaszczyznach jej przejawiania się, składowych, kategoriach i typach kultury.
2.	K_W01	Posiada wiedzę o korzeniach antropologii i jej głównych szkołach oraz współczesnym stanie dyscypliny.
3.	K_W03	Posiada wiedzę o kulturowym i historycznym zróżnicowaniu idei, koncepcji i instytucji społecznych w odniesieniu do: postrzegania i mierzenia czasu oraz przestrzeni; form małżeństwa, rodziny i pokrewieństwa; cielesności, płci i ludzkiej indywidualności oraz racjonalności.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych. Potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.
2.	K_K03	Czuje się odpowiedzialny/-a za zachowanie dziedzictwa kulturowego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> Pojęcie kultury. Na tropie „Innego” – o trudzie kształtowania się wyobraźni antropologicznej. Rozwój nauk o kulturze. Historia antropologii kulturowej: główne kierunki i szkoły. Spółeczeństwo pierwotne wczoraj i dziś. Małżeństwo, rodzina i pokrewieństwo – klasyczne zainteresowania antropologii. 		

7. Postrzeganie i wartościowanie czasu w kulturach.
8. Postrzeganie i wartościowanie przestrzeni w kulturach.

Ćwiczenia:

1. Ciało w kulturze.
2. Kulturowy czy naturalny ideał piękna?
3. Płeć biologiczna i kulturowa.
4. Androgynia i „trzecia płeć”.
5. Indywidualny i społeczny byt jednostki w kulturze.
6. Język a kultura.
7. Kulturowe wzory myślenia o świecie.
8. Myślenie mityczne vs naukowe.

Warsztaty umiejętności interpersonalnych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka zna pojęcia: komunikacja werbalna i niewerbalna; konflikty wewnętrzne i interpersonalne, stereotypy, uprzedzenia, dyskryminacja; role grupowe w relacjach interpersonalnych.
		Umiejętności
1.	K_U06	Student/-ka nabywa umiejętności formułowania i dotrzymywania kontraktu grupowego.
2.	K_U06	Korzysta z adekwatnych metod nawiązywania oraz utrzymywania kontaktów interpersonalnych oraz kontaktów w grupie.
3.	K_U06	Analizuje własne postępowanie w kontakcie z drugim człowiekiem, swoje mocne i słabe strony.
4.	K_U06	Rozpoznaje sytuacje konfliktowe, podejmuje próbę ich rozwiązania i dobiera adekwatne metody rozwiązywania konfliktów interpersonalnych.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K05	Wykazuje się otwartością na nawiązywanie kontaktów przy jednoczesnej obronie własnych i cudzych granic psychologicznych; zachowuje dyskrecję; okazuje zainteresowanie i szacunek dla innych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>1. Integracja grupowa. Ćwiczenia obniżające lęk i napięcie.</p> <p>2. Dzielenie się informacjami o sobie w bezpiecznych warunkach. Sformułowanie kontraktu grupowego.</p> <p>3. Komunikacja werbalna i niewerbalna. Uważne i nieoceniające słuchanie. Typowe błędy komunikacyjne. Mocne i słabe strony własnych kompetencji komunikacyjnych.</p> <p>4. Konflikty interpersonalne i międzygrupowe. Indywidualny styl rozwiązywania konfliktów i zarządzania konfliktem. Konflikty zakorzenione w kulturze.</p>		

Filozofia z elementami logiki		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka rozumie istotę współczesnych problemów filozoficznych i logicznych oraz zna sposoby ich uzasadniania.
2.	K_W01	Rozumie w zaawansowanym stopniu znaczenie poszczególnych idei filozoficznych i aksjomatów logicznych i zna ich uzasadnienie w odniesieniu do współczesnych przemian społecznych.
3.	K_W01	Posiada wiedzę na temat współczesnych osiągnięć w zakresie filozofii i logiki.
4.	K_W03	Zna i rozumie złożone zależności między poszczególnymi zagadnieniami filozoficznymi i logicznymi a współczesnymi problemami społecznymi.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę filozoficzną i logiczną, aby formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy społeczne.
2.	K_U04	Potrafi komunikować się za pomocą filozoficznej i logicznej terminologii oraz wykorzystywać je w debacie.
3.	K_U04	Potrafi prezentować i oceniać inne stanowiska filozoficzne oraz krytycznie je uzasadniać.
4.	K_U07	Potrafi samodzielnie kształtować i planować własny rozwój poprzez wskazanie istotnych idei i wartości.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka jest przygotowany/-a do krytycznej refleksji nad własnym światopoglądem, poglądami filozoficznymi i koncepcjami logicznymi.
2.	K_K02	Jest przygotowany/-a do realizowania fundamentalnych idei filozoficznych i koncepcji logicznych w życiu społecznym i publicznym oraz ich merytorycznego uzasadniania.

3.	K_K04	Jest przygotowany/-a do krytycznej refleksji poznawanych treści filozoficznych i logicznych oraz ich oceny względem aktualnych problemów społecznych.
4.	K_K05	Jest przygotowany/-a do merytorycznej oceny i odpowiedzialnego realizowania zadań wynikających z aktualnie wykonywanego zawodu i pełnionej funkcji społecznej.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Przeglądowa prezentacja zachodniej myśli filozoficznej (wybór): presokratycy, grecka sofistyka, filozofia Sokratesa, Platona i Arystotelesa.
2. Szkoły hellenistyczne (Stoicyzm, Epikureizm, Sceptycyzm).
3. Średniowieczna myśl chrześcijańska (m.in.: św. Augustyn, św. Tomasz).
4. Filozofia nowożytna (m.in.: F. Bacon, Kartezjusz, B. Spinoza, B. Pascal, I. Kant, W.G. Hegel).
5. Filozofia współczesna (m.in: S. Kierkegaard, A. Schopenhauer, F. Nietzsche, E. Husserl, K. Marks, J. P. Sartre).
6. Wybrane zagadnienia logiki m.in. prawda logiczna.
7. Podział zdań oraz związki między nimi.
8. Logiczne problemy języka naturalnego.
9. Tautologiczność zdań.
10. Ustalenie wniosku wynikającego z przesłanek.

Pierwsza pomoc przedmedyczna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W04	Student/-ka zna prawne aspekty udzielania pierwszej pomocy.
2.	K_W04	Zna sposoby zabezpieczania różnych sytuacji zagrożenia życia.
3.	K_W04	Wie, jak zachować się na miejscu zagrożenia bezpiecznie dla siebie.
4.	K_W04	Zna teoretyczne aspekty postępowania z osobą nieprzytomną, resuscytacji, użycia AED.
5.	K_W04	Zna i potrafi scharakteryzować objawy padaczki, zaburzeń oddychania, cukrzycy, ataku serca, omdlenia.
6.	K_W04	Zna zasady postępowania przy urazach i krwotokach.
		Umiejętności
1.	K_U06	Student/-ka potrafi zabezpieczyć miejsce zdarzenia.
2.	K_U07	Potrafi postępować z poszkodowanym nieprzytomnym.
3.	K_U07	Potrafi bezpiecznie odwrócić poszkodowanego nieprzytomnego z brzucha na plecy, wykonać rękoczyn czoło-żuchwa, ułożyć w pozycji bocznej bezpiecznej.
4.	K_U07	Potrafi wykonać praktycznie resuscytację dorosłego, dziecka i niemowlęcia.
5.	K_U07	Potrafi użyć AED.
6.	K_U07	Potrafi postępować przy ataku padaczki, ataku serca, zranieniu, krwotoku.
7.	K_U06	W każdym z powyższych potrafi w sposób bezpieczny dla siebie i podopiecznych udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej.
		Kompetencje społeczne

1.	K_K02	Student/-ka współpracuje w grupie zadaniowej, wykazuje się empatią wobec poszkodowanych na pozoracjach.
2.	K_K02	Wykazuje się postawą opiekuńczą i pedagogiczną wobec poszkodowanych dzieci.
3.	K_K02	Dostrzega zagrożenia dla zdrowia i życia, zagrożenia społeczne.
4.	K_K02	Dostrzega przeszkody fizyczne dla osób z niepełnosprawnością, zagrożenia zdrowotne.
5.	K_K02	Wykazuje postawy prozdrowotne.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Podstawy prawne w udzielaniu pierwszej pomocy.
2. Ocena sytuacji i zabezpieczenie miejsca zdarzenia.
3. Ocena stanu poszkodowanego.
4. Ćwiczenie oceny stanu poszkodowanego.
5. Ocena stanu poszkodowanego leżącego na brzuchu.
6. Zmiana pozycji z brzucha na plecy.
7. Pozycja boczna bezpieczna - teoria i praktyka.
8. Zasady ogólne postępowania z nieprzytomnym.
9. Resuscytacja dorosłych, dzieci i niemowląt.
10. Metody użycia AED.
11. Wzywanie pomocy.
12. Postępowanie przy padaczce, omdleniu, cukrzycy, udarze, ataku serca.
13. Urazy i krwotoki, złamania.
14. Pozoracje podczas wszystkich tematów.
15. Sprawdzian teoretyczny i praktyczny.

Statystyka – 1

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W05	Student/-ka ma podstawową wiedzę o opisie statystycznym danych z badań empirycznych. Zna podstawowe pojęcia statystyczne, skale pomiarowe i miary statystyczne.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności w zakresie opisu statystycznego pod kierunkiem opiekuna naukowego.
2.	K_U02	Potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stosowanych w socjologii oraz zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka korzysta z literatury naukowej, rozumie opisy statystyczne wyników badań zamieszczone w pozycjach zwartych i artykułach.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Opis statystyczny:

1.1. Wprowadzenie podstawowych pojęć (populacja, próba, strategia badań prostych i reprezentatywnych).

1.2. Cechy i skale pomiarowe.

1.3. Miary położenia (modalna, mediana, średnia).

1.4. Miary rozproszenia (dyspersja względna klasyfikacji, rozstęp, odchylenie standardowe, wariancja).

1.5. Miary współzależności (współczynnik siły związku, współczynniki korelacji rang Spearmana i Kendalla, współczynnik korelacji liniowej Pearsona, analiza regresji liniowej).

1.6. Miary skośności.

Język obcy 1-4		
<i>Język angielski; Język francuski, Język niemiecki, Język rosyjski</i>		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka posiada kompetencje z języka obcego na poziomie B2, zna podstawową terminologię z zakresu nauk społecznych, w tym studiowanego kierunku; posiada wiedzę o kulturze krajów z danego obszaru językowego, którą zdobył/-a na zajęciach.
		Umiejętności
1.	K_U05	Student/-ka potrafi zrozumieć główne myśli w złożonych wypowiedziach np. prezentacji, wykładzie, programie TV lub radiowym, o ile prezyenter posługuje się językiem standardowym, mówi składnie i wyraźnie; potrafi ze zrozumieniem przeczytać fragmenty współczesnych utworów literackich, opracowań naukowych ze swojej dziedziny pisanych prostym językiem, dysponuje podstawowym słownictwem oraz posługuje się prostymi strukturami gramatycznymi aby stworzyć spójny i logiczny tekst, CV, list motywacyjny, list nieformalny.
2.	K_U04	Potrafi uczestniczyć w dyskusji, umie sformułować swoją opinię. Prawidłowo stosuje zwroty i wyrażenia kolokwialne. Stosuje wyrażenia sygnalizujące aprobatę, zdziwienie lub niedowierzenie.
3.	K_U03	Potrafi przygotować i wygłosić krótką prezentację w języku obcym.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka jest świadomy/-a własnego sposobu uczenia się i efektywnie go wykorzystuje.
TREŚCI PROGRAMOWE		
1. Rozwijanie struktur leksykalno-gramatycznych oraz umiejętności komunikacyjnych z zakresu języka obcego na poziomie B2 w oparciu o materiał zawarty w rozdziałach obowiązującego podręcznika podstawowego.		

2. Rozwijanie wszystkich umiejętności językowych (przy wykorzystaniu szerokiej gamy środków dydaktycznych).

3. Poznawanie słownictwa związanego w szczególności z tematyką: pracy i jej poszukiwania, chorób i wieku starszego, mody, podróży, pogody i ochrony środowiska, muzyki, mediów oraz słownictwa związanego ze studiowanym kierunkiem.

4. Doskonalenie wypowiedzi pisemnych i ustnych związanych z powyższą tematyką oraz tematyką poruszaną na zajęciach.

5. Omawianie dłuższych artykułów z prasy fachowej wraz z towarzyszącymi im różnorodnymi ćwiczeniami mającymi na celu doskonalenie umiejętności językowych w zakresie rozumienia tekstów, również w zakresie słownictwa i terminologii fachowej z zakresu studiowanego kierunku.

Wychowanie fizyczne 1-2		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W04	Student/-ka ma wiedzę w zakresie kultury fizycznej.
2.	K_W04	Zna podstawową terminologię używaną w zakresie prowadzonej dyscypliny sportowej.
3.	K_W04	Zna i rozumie wpływ wysiłku fizycznego na organizm i jego aspekt zdrowotny.
4.	K_W04	Zna swoje predyspozycje i ograniczenia psychofizyczne.
5.	K_W04	Rozumie społeczne aspekty praktycznego stosowania zdobytej wiedzy oraz związaną z tym odpowiedzialność.
		Umiejętności
1.	K_U07	Student/-ka potrafi włączyć się w prozdrowotny styl życia, ma umiejętność wyboru aktywności na całe życie.
2.	K_U06	Potrafi wykonać i wykorzystać w praktyce podstawowe ćwiczenia oraz zastosować je w opracowywaniu własnego programu treningowego.
3.	K_U06	Potrafi wykonać i wykorzystać w praktyce podstawowe elementy techniczno-taktyczne danej dyscypliny oraz zastosować przepisy w niej obowiązujące.
4.	K_U06	Ma umiejętność korzystania z testów i sprawdzianów oceniających sprawność fizyczną.
5.	K_U07	Potrafi wykorzystać wiedzę o strukturze sportu rekreacyjnego w Polsce.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka ma świadomość i zrozumienie ważności aktywności fizycznej.
2.	K_K02	Wykazuje gotowość do promowania społecznego i kulturowego znaczenia sportu.

3.	K_K01	Pielęgnuje własne upodobania z zakresu kultury fizycznej.
4.	K_K02	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w celu wykorzystania do potrzeb własnych i najbliższego otoczenia.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Zainteresowanie studentów kulturą fizyczną i aktywnością sportową.
2. Wdrożenie do systematycznej aktywności fizycznej oraz kształtowanie stałej potrzeby ruchu w dorosłym życiu.
3. Zapoznanie z różnymi formami aktywności fizycznej, tj.: sportem, rekreacją, turystyką, rehabilitacją.
4. Nauczanie i doskonalenie podstawowych elementów technicznych i taktycznych z poszczególnych dyscyplin sportowych.
5. Wspomaganie harmonijnego rozwoju psychofizycznego studentów.
6. Promowanie zdrowego stylu życia; kontrola i ocena poziomu sprawności fizycznej studentów na podstawie przeprowadzonych testów i sprawdzianów.

Statystyka - 2

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W05	Student/-ka ma wiedzę o wnioskowaniu statystycznym w zakresie kryteriów doboru testów statystycznych, procedury wnioskowania statystycznego, testów istotności różnic, niezależności i zgodności.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka umie samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu wnioskowania statystycznego i rozwijać umiejętności badawcze pod kierunkiem opiekuna naukowego.
2.	K_U02	Potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stosowanych w socjologii oraz zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka korzysta z literatury naukowej, rozumie zastosowane przy analizach danych testy statystyczne w wynikach badań zamieszczonych w pozycjach zwartych i artykułach.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Wnioskowanie statystyczne:

1.1. Kryteria doboru testów statystycznych (hipotezy statystyczne, rodzaj badanych cech, typ rozkładu danych).

1.2. Procedura wnioskowania statystycznego (opis modelu populacji generalnej, opis próby, hipotezy statystyczne, weryfikacja hipotez statystycznych, sformułowanie wniosku statystycznego).

1.3. Testy istotności różnic (test porównywania częstości dla m prób niezależnych, test Wilcoxon dla dwu prób niezależnych, test znaków, test Fishera dla dwu prób niezależnych, test Studenta dla dwu prób niezależnych, test Studenta dla jednej próby, test Studenta dla dwu prób zależnych, analiza wariancji).

1.4. Testy niezależności (χ^2 Pearsona dla m cech jakościowych, test szacowania współczynnika korelacji Kendalla, Spearmana, test Studenta szacowania istotności współczynnika korelacji liniowej).

1.5. Testy zgodności (test zgodności dwu rozkładów empirycznych - χ^2 test serii Stevensa, badanie zgodności rozkładu empirycznego z rozkładem normalnym, badanie zgodności dwóch rozkładów empirycznych).

Współczesne problemy społeczne w Polsce		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W04	Student/-ka ma wiedzę o podstawowych zjawiskach rozpoznawanych jako problemy społeczne we współczesnej Polsce.
2.	K_W03	Ma wiedzę o źródłach socjologicznego aktywizmu i potrafi je zlokalizować; potrafi wskazać na tradycje myślenia o rozwiązywaniu problemów społecznych w Polsce i na świecie.
3.	K_W02	Rozumie koncepcję problemu społecznego i dostrzega uwikłanie zjawisk rozpoznawanych jako problemy społeczne w świat wartości.
4.	K_W04	Dostrzega powiązania pomiędzy zjawiskami i procesami uznawanymi za problemy społeczne z ideologiami opisującymi odmienne wizje „dobrze urządzonego społeczeństwa”.
5.	K_W05	Zna podstawowe metody i narzędzia analityczne wykorzystywane w charakterystyce problemów społecznych i rozumie ich ograniczenia.
6.	K_W05	Rozumie założenia wbudowane w tzw. „analizę trendów”; rozumie różnicę pomiędzy ryzykiem a niepewnością.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi krytycznie analizować zbiory danych służących jako podstawa dla identyfikowania zjawisk uznawanych za problemy społeczne i dostrzegać założenia wbudowane w procesy agregacji tych danych.
2.	K_U02	Potrafi wskazywać na ograniczenia analiz o charakterze ilościowym i stosować podstawowe narzędzia statystyczne pozwalające na wnioskowanie o związkach przyczynowych łączących problemy społeczne z ich hipotetycznymi przyczynami.
3.	K_U03	Potrafi przygotowywać i prezentować raporty badawcze o charakterze diagnostycznym.

4.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi kategoriami odbiorców i dostosowywać język oraz złożoność raportów do kompetencji odbiorców.
5.	K_U05	Potrafi wykorzystywać zastane, obcojęzyczne bazy danych (Eurostat, OECD) i dostrzegać różnice w metodach ich tworzenia.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka rozumie potrzebę aktualizowania swojej wiedzy o zjawiskach rozpoznawanych jako problemy społeczne i przesłanki zmian w pozycjonowaniu tych zjawisk w rozmaitych międzynarodowych analizach porównawczych.
2.	K_K02	Jest wdrożony/-a do śledzenia zmian w dostępnych zbiorach danych i zmian w koncepcjach opisu zjawisk rozpoznawanych jako problemy społeczne.
3.	K_K03	Potrafi wypracować swoje własne stanowisko w kwestii tych zjawisk i procesów społecznych, które domagają się najpilniejszej reakcji, wskazywać na potrzebę takiej reakcji i bronić swoich poglądów w oparciu o systematyczną argumentację.
4.	K_K04	Dostrzega dylematy związane z funkcjonowaniem w roli eksperta; potrafi stosować się do reguł racjonalnego dyskursu, demonstrując jednocześnie szacunek dla osób o poglądach odmiennych, aniżeli własne.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. „A-teoretyczny” przegląd podstawowych problemów społecznych uznanych za kluczowe we współczesnej Polsce:
- krótka historia pojęcia problem społeczny;
  - koncepcja równych szans i dynamika nierówności społecznych, koncepcja „kapitału społecznego” i jej związek z ideą równych szans;
  - sposoby pomiaru: indeks HDI i indeksy pochodne;
  - nierówności dochodowe - sposoby pomiaru i rezultaty;
  - spory o „lepkość” struktury społecznej i spory o pomiar *gender pay gap*;
  - bieda i jej korelaty; kategorie analiz statystycznych, np. Eurostat: zagrożenie ubóstwem i wykluczeniem społecznym problemy dostępu do dóbr publicznych;

- rynek pracy: bezrobocie, a zwłaszcza bezrobocie długookresowe; dynamika struktury wynagrodzeń, pułapki rozwoju opartego na niskich wynagrodzeniach;
- dynamika demograficzna polskiego społeczeństwa i jej konsekwencje: starzenie się populacji - bieda i niesamodzielność.
- 2. Socjologiczny aktywizm: tradycja interwencji w życie zbiorowe (fizyka społeczna, aktywizm wczesnej socjologii amerykańskiej, tradycja IGS-u, idea „społeczeństwa eksperymentującego”).
- 3. Klasyczne koncepcje problemów społecznych: Mills i analiza socjologicznych przeświadczeń o „dobrym” społeczeństwie.
- 4. Co społecznego jest w problemach społecznych?
  - zasięg;
  - wartości;
  - podatność na interwencję;
  - zainteresowanie opinii publicznej.
- 5. Problemy społeczne jako zakłócenia porządku społecznego.
- 6. Jawne i ukryte (latentne) problemy społeczne.
- 7. Socjologiczna i publiczna wersja problemów społecznych.
- 8. Dwa relatywizmy: „naturalna historia problemów społecznych” (Fuller, Blumer), konstruowanie problemów społecznych (Spector i Kitsuse).
- 9. Problemy społeczne i „czwarta władza” - koncepcja „paniki moralnej”.
- 10. Problemy społeczne w procesie instytucjonalizacji (Berger i Luckmann).

Metodologia nauk społecznych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu socjologii w systemie nauk społecznych oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
2.	K_W01	Zna główne teoretyczne i poznawcze paradygmaty badań oraz etapy procesu badawczego.
3.	K_W01	Wie, na czym polega definiowanie i operacjonalizacja pojęć oraz pomiar zjawisk społecznych.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę do stawiania pytań badawczych i doboru do nich odpowiednich metod poznania (metody ilościowe vs jakościowe).
2.	K_U01	Potrafi zdefiniować i zoperacjonalizować pojęcia teoretyczne oraz określić moc pomiaru zmiennych.
3.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się w obszarze metodologii badań społecznych.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów związanych z socjologicznym poznaniem oraz jest gotowy/-a do pogłębiania tej wiedzy w toku dalszych studiów.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wiedza potoczna a wiedza naukowa. 2. Paradygmaty teoretyczne w badaniach socjologicznych. 3. Pozytywistyczny i humanistyczny paradygmat poznania. 4. Paradygmaty jakościowych badań terenowych. 5. Definiowanie pojęć. Dobór wskaźników i definicje operacyjne pojęć. 6. Pomiar zjawisk społecznych: zmienne/skale ze względu na moc pomiaru, najpopularniejsze skale, indeksy. 		

7. Klasyfikacje i typologie.

8. Proces badawczy: etapy badania (głównie konceptualizacji).

Przedsiębiorczość i rynek pracy		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/ka ma podstawową wiedzę na temat przedsiębiorczości, zna zasady i mechanizmy różnych form przedsiębiorczości, w tym - w odniesieniu do instytucji obiegu sztuki.
2.	K_W04	Zna uwarunkowania ekonomiczne, prawne, etyczne i społeczne działalności gospodarczej na współczesnym rynku pracy.
3.	K_W07	Zna pojęcie oraz elementy rynku pracy, współzależności pomiędzy nimi i typy rynków pracy.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/ka potrafi rozróżnić pojęcia: przedsiębiorczość i przedsiębiorca oraz przedsiębiorcze przedsiębiorstwo i przedsiębiorcze zarządzanie.
2.	K_U01	Potrafi określić cechy osoby przedsiębiorczej.
3.	K_U01	Potrafi posługiwać się wiedzą dotyczącą ekonomicznych zasad w zakresie planowania i realizowania działań artystycznych, edukacyjnych, wychowawczych i terapeutycznych.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka ma świadomość znaczenia myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy dla rozwoju jednostki i organizacji.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie, elementy i typy rynku pracy. 2. Edukacja zawodowa a rynek pracy. 3. Przedsiębiorczość jako złożona kompetencja (zespół cech osobowych) i jako proces organizowania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz podejmowania związanego z nią ryzyka. 4. Przedsiębiorstwo jako podmiot rynku pracy. 		

5. Rodzaje przedsiębiorstw.

6. Bycie przedsiębiorczym a bycie przedsiębiorcą na rynku pracy.

7. Zatrudnialność - czynniki skutecznego wejścia, uczestnictwa i osiągnięcia powodzenia na rynku pracy.

III sektor		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka rozumie historyczny i ideologiczny kontekst dyskusji dotyczących rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.
2.	K_W02	Potrafi interpretować wskazane różnice w obowiązujących przepisach dotyczących organizacji pozarządowych.
3.	K_W03	Rozumie tradycje i przesłanki dystynkcji „prywatne vs publiczne” i potrafi wskazać okoliczności ewolucji instytucjonalnych form tej dystynkcji; potrafi zinterpretować fenomen tzw. <i>quangos</i> (<i>quasi non governmental organizations</i>) i zna podstawowe wyniki badań w tym zakresie.
4.	K_W04	Zna strukturę organizacji pozarządowych we współczesnej Polsce i złożoność mechanizmów ich finansowania oraz towarzyszące im konflikty interesów.
5.	K_W05	Zna źródła podstawowych informacji o organizacjach pozarządowych w Polsce.
6.	K_W07	Rozumie zasady szukania kompromisów pomiędzy realizacją statutowych celów organizacji pozarządowych i komercyjnych zasad gromadzenia środków na działalność organizacji pozarządowych.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi analizować źródła finansowania organizacji pozarządowych we współczesnej Polsce.
2.	K_U01	Dostrzega różnice pomiędzy tradycyjną filantropią, funkcjonowaniem zasady wzajemności i współczesnym egoaltruizmem.
3.	K_U02	Potrafi na podstawie powyższych danych interpretować kierunki rozwoju organizacji III sektora.
4.	K_U03	Potrafi przygotowywać diagnostyczne raporty o funkcjonowaniu organizacji pozarządowych i wykorzystywać w

		tym celu dane o funkcjonowaniu tzw. organizacji pożytku publicznego.
5.	K_U04	Potrafi odpowiedzieć na pytanie o przesłanki wyboru tych OPP, które są warte finansowania w ramach tzw. „1 %” i przedstawić swoje poglądy w sposób zrozumiały dla różnych grup odbiorców.
6.	K_U05	Potrafi analizować rozmaite modele funkcjonowania organizacji III sektora w innych krajach w oparciu o obcojęzyczną literaturę przedmiotu - w szczególności w oparciu o dane zawarte w Eurostacie.
7.	K_U06	Potrafi wypracować sobie opinię o stanie III sektora we współczesnej Polsce i przedyskutować tę opinię z innymi.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka dostrzega potrzebę zakorzenienia swoich opinii o organizacjach pozarządowych w dostępnych danych empirycznych i konieczność modyfikowania tych opinii stosownie do bieżących zmian instytucjonalnych.
2.	K_K02	Jest gotów/-owa łączyć wiedzę o funkcjonowaniu organizacji pozarządowych w kraju z aktywnością zmierzającą do ich doskonalenia.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie w problematykę III sektora we współczesnej Polsce i przedstawieniu meandrów jego rozwoju. 2. Przegląd podstawowych, koncepcji społeczeństwa obywatelskiego i obywatela oraz ich związków z klasyczną, grecką ideą demokracji i z tradycją liberalną, a także postulatu „obywatelskiej partycypacji” i jej form. 3. Instytucjonalne formy społeczeństwa obywatelskiego we współczesnej Polsce. 4. Organizacje III sektora jako jedna z form istnienia społeczeństwa obywatelskiego - obok tzw. ruchów masowych. 5. III sektor jako sposób organizowania się ludzi poza systemem politycznym. 6. <i>Quangos</i>, czyli <i>quasi non-governmental organizations</i>. 7. Miejsce organizacji pozarządowych w spektrum „publiczne – prywatne”. 		

Socjologia mikrostruktur społecznych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W04	Student/-ka ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie mikrosocjologii.
2.	K_W06	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji zjawisk z zakresu mikrosocjologii właściwe dla tradycji strukturalno-funkcjonalnej, podejścia interpretatywnego i badania przemian więzi społecznych.
3.	K_W04	Posiada wiedzę o różnych rodzajach mikrostruktur społecznych: rodzinie, grupach celowych, koleżeńskich, towarzyskich, społeczności lokalnej, wspólnotach wirtualnych i ich zmienności w czasie i przestrzeni.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne (kulturowe) w zakresie socjologii.
2.	K_U02	Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk w zakresie mikrosocjologii.
3.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Socjologia interakcji: analiza reguł rozmowy. 2. Jak socjologowie odkryli znaczenie małych nieformalnych grup społecznych? Badania socjologii organizacji pracy na początku XX wieku. 3. Co bada socjogram? Analiza rozkładu atrakcyjności interpersonalnej. 4. Małe grupy społeczne. Zadanie fotograficzne. 5. Tradycyjna społeczność lokalna. Mała grupa społeczna? 		

6. Funkcjonowanie grup na antypodach życia społecznego: zbieracze złomu i elita finansowa.

7. „Bycie razem” w dobie Internetu. Młodzieżowa grupa rówieśnicza.

Etyka		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka zna podstawowe pojęcia z zakresu etyki.
2.	K_W04	Zna kluczowe dylematy etyczne związane z życiem współczesnych społeczeństw.
3.	K_W02	Zna wybrane nurty współczesnej etyki, w tym etyki stosowanej.
		Umiejętności
1.	K_U02	Student/-ka umie wskazać konsekwencje rozwoju współczesnej nauki i techniki dla perspektywy życia ludzkiego na Ziemi.
2.	K_U01	Umie dokonać analizy krytycznej przeczytanej przez siebie książki naukowej na temat wybranego/wybranych problemów etycznych.
3.	K_U04	Potrafi zinterpretować stosunki społeczne w ich różnych wymiarach od relacji ja – grupa, ja – wspólnota do relacji ja – ludzkość.
4.	K_U04	Rozpoznaje etyczny wymiar problemów globalnych.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K05	Student/-ka wyraża oceny moralne wskazanych zjawisk współczesności i rozumie znaczenie tych ocen dla życia społecznego.
2.	K_K01	Reprezentuje postawę otwartą na krytyczny namysł nad sobą wśród innych i stosunek do drugiego człowieka.
3.	K_K04	Podejmuje krytyczny namysł nad działalnością swoją i innych ludzi oraz ich etycznymi konsekwencjami.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>1. Etyka i moralność - pojęcia i rozróżnienia, istota etyki, jej geneza i miejsce w życiu społecznym - znaczenie debaty etycznej w dzisiejszym świecie.</p> <p>2. Deontologizm i utilitaryzm.</p>		

3. Kontrowersje bioetyczne związane z rozwojem nauki, techniki, medycyny. Problem zdefiniowania miejsca człowieka w świecie.
4. Odpowiedzialność człowieka za природę jako konsekwencja wzrostu skali aktywności człowieka. Odpowiedzialność jako pojęcie etyczne - warunki uznania odpowiedzialności, kontrowersje.
5. Etyka postępu technologicznego. Przemiany w postrzeganiu świata spowodowane przez nauki przyrodnicze.
6. Etyczne wymiary globalizacji i współczesnych przemian kulturowych i cywilizacyjnych.

Dzieje PRL		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W04	Student/-ka posiada wiedzę o różnych strukturach, instytucjach i organizacjach społecznych PRL (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i medycznych) i ich elementach w wymiarze krajowym.
2.	K_W03	Posiada wiedzę o ma wiedzę o zmieniających się ideach, koncepcjach i wyobrażeniach na temat instytucji społecznych w czasach PRL i rządzących nimi prawidłowościach oraz o ich historycznej genezie i zachodzących w czasie zmianach.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi prawidłowo przedstawić, zidentyfikować i krytycznie interpretować zjawiska społeczne i kulturowe z okresu PRL.
2.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się, samodzielnie czytać lektury i przyswajać inne wytwory kultury z czasów PRL oraz współczesne.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności, m.in. czytając wybrane lektury i oglądając filmy.
2.	K_K03	Czuje się odpowiedzialny/-a za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, w tym przypadku za ocalenie pamięci o czasach PRL i rozumie potrzebę utrwalenia i interpretacji tego dziedzictwa.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Lata 40-te i powojenna Polska. 2. Lata stalinizmu. 3. 1956 rok w Polsce i w regionie. 		

4. 1968 rok w Polsce.

5. 1970 rok, dekada Gierka, rok 1976.

6. Polska opozycja: KOR, drugi obieg, 1980 rok, fenomen „Solidarności”.

Technologia informacyjna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu bezpieczeństwa pracy sieci Internet, ochrony własności intelektualnej i praw autorskich.
2.	K_W05	Posiada podstawową wiedzę i umiejętności w zakresie technik informatycznych, przetwarzania tekstów, wykorzystywania arkuszy kalkulacyjnych, posługiwania się grafiką prezentacyjną, korzystania z usług w sieciach informatycznych, pozyskiwania i przetwarzania informacji.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka korzysta z zaawansowanych metod wyszukiwania informacji w sieci Internet, tworzy i przetwarza informacje w programach biurowych i aplikacjach internetowych.
2.	K_U02	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje profesjonalne umiejętności, korzystając z różnych źródeł (w języku rodzimym i obcym) i nowoczesnych technologii (ICT).
3.	K_U02	Korzysta w stopniu zaawansowanym z pakietu biurowego.
4.	K_U04	Projektuje autorskie narzędzia badawcze właściwe dla wybranego kierunku studiów.
5.	K_U04	Wykorzystuje pakiet biurowy do opracowania i prezentacji wyników badań empirycznych.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K05	Student/-ka szanuje cudzą własność intelektualną.
2.	K_K01	Ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności w zakresie TI.
3.	K_K01	Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w zakresie technologii informacyjnej.

4.	K_K04	Ma świadomość korzyści i zagrożeń związanych z pracą w sieci Internet.
----	-------	--

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Wprowadzenie do technologii informacyjnej.
2. Edytor tekstów:
  - tworzenie, formatowanie i korekta dokumentów tekstowych;
  - tworzenie tabel, wykresów, umieszczanie grafiki i in.;
  - tworzenie formularzy drukowanych i elektronicznych;
  - tworzenie długich dokumentów zawierających teksty i grafikę, przygotowanie do konstruowania prac naukowych z automatycznymi spisami, przypisami i bibliografią.
3. Arkusz kalkulacyjny:
  - wprowadzanie i formatowanie danych;
  - tworzenie formuł;
  - projektowanie i formatowanie wykresów;
  - obróbka danych z wykorzystaniem tabel i wykresów przestawnych.
4. Program do tworzenia publikacji:
  - wybór szablonu do publikacji;
  - praca na szablonach, drukowanie i zapisywanie danych;
5. Prezentacja multimedialna:
  - podstawowe pojęcia i operacje;
  - tworzenie interaktywnych i multimedialnych prezentacji.
6. Internet:
  - korzystanie z wyszukiwarek, poczty internetowej, a także portali tematycznych ze szczególnym uwzględnieniem przydatnych w pracy zawodowej;
  - zapoznanie z zasadami z zakresu ochrony własności intelektualnej i praw autorskich;
  - zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa korzystania z sieci Internet.

Komputerowe wspomaganie badań		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/ka ma uporządkowaną, pogłębioną wiedzę z zakresu podstawowej analizy i interpretacji danych.
2.	K_W05	Zna techniki zbierania danych w badaniach ilościowych oraz potrafi wskazać różnice pomiędzy nimi.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka posiada umiejętność samodzielnego proponowania rozwiązań konkretnego problemu i przeprowadzenia procedury podjęcia rozstrzygnięć w tym zakresie na podstawie zdobytej wiedzy.
2.	K_U04	Posiada umiejętność przygotowywania raportów badawczych zgodnie z ogólnie przyjętym wzorcem.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie; potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności z zakresu analizy informacji oraz obsługi oprogramowania SPSS.
2.	K_K05	Respektuje zasady etyczne stosowane przy interpretacji danych pochodzących ze źródeł wtórnych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>1. Przygotowanie bazy danych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktura zbioru danych oraz zarządzanie zbiorami danych; - przekształcanie danych; - importowanie bazy z MS Excel, z pliku tekstowego; - braki danych; - wprowadzanie danych. <p>2. Transformacje na zmiennych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekodowanie wartości zmiennych; 		

- tworzenie nowych zmiennych;

- zliczanie wystąpień.

3. Analiza danych:

- rozkłady częstości;

- tabele krzyżowe, kontyngencja;

- wykresy;

- tabele wielokrotnych odpowiedzi;

- współczynniki korelacji;

- test zgodności χ^2 .

4. Raportowanie – struktura raportu.

Socjologia makrostruktur społecznych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W02	Student/-ka zna takie podstawowe pojęcia jak: struktura, zróżnicowanie, nierówność społeczna, a także klasyczne koncepcje podziałów społecznych.
2.	K_W02	Posiada wiedzę na temat przemian struktur klasowych i warstwowych we współczesnych społeczeństwach.
3.	K_W03	Posiada wiedzę na temat współczesnych narodów, zbiorowości etnicznych i procesów ich formowania się.
4.	K_W04	Posiada wiedzę o relacjach między strukturami, instytucjami i organizacjami społecznymi w skali krajowej, międzynarodowej i międzykulturowej.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi analizować przyczyny i przebieg konkretnych procesów i zjawisk społecznych na poziomie makro.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania spełniających uznane standardy prac pisemnych w języku polskim, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.
3.	K_U04	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem poglądów innych autorów oraz formułowania wniosków.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie makrostruktury społecznej. 2. Podstawowe schematy struktury społecznej: dychotomiczny, funkcjonalny, gradacyjnyjny. 		

3. Pojęcie klasy społecznej, warstwy, stanu i kasty.
4. Koncepcje struktury społecznej K. Marksa, M. Webera, W.L. Warnera, K. Davisa i W.R. Moore'a.
5. Przemiany struktury klasowej i warstwowej w społeczeństwach współczesnych, klasa średnia.
6. Struktura społeczna w Polsce ostatnich dziesięcioleci (inteligencja).
7. Socjologiczne koncepcje narodu; grupy etniczne i mniejszości narodowe.

Ćwiczenia:

1. Struktura społeczna.
2. Ład społeczny.
3. Klasy i nierówności społeczne w perspektywie porównawczej.
4. Kreatywni w wielkim mieście.
5. Nowi mieszczaństwo.
6. Naród i społeczeństwo.
7. Prekariat.

Wprowadzenie do socjologii rodziny		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/ka ma podstawową wiedzę o socjologii rodziny jako subdyscyplinie socjologii i jej miejscu w systemie nauk społecznych.
2.	K_W02	Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych osiągnięciach socjologii rodziny.
3.	K_W03	Ma wiedzę o zmieniających się koncepcjach i wyobrażeniach na temat instytucji rodziny.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii rodziny do identyfikowania i krytycznego analizowania zjawisk i procesów społecznych związanych z instytucją rodziny.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie ze standardami, wystąpień ustnych.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Socjologia rodziny – podstawowe kategorie opisu rodziny, definicje pojęć. 2. Instytucja rodziny w perspektywie teorii reprodukcji społecznej. 3. Zróżnicowania społeczne polskich rodzin. 4. Kulturowe aspekty przemian rodziny i postaw wobec rodziny. 5. Nowe rodzicielstwo. Rodzicielstwo jako projekt. 6. Rodzina w epoce globalnej. 		

Etyka zawodu		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka zna istotę etyki zawodowej/etyki zawodu i podstawową terminologię z zakresu etyki zawodu.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka dostrzega związki pomiędzy wartościami etycznymi a zachowaniami w praktyce zawodowej.
2.	K_U04	Potrafi analizować sytuacje profesjonalne pod kątem wyszukiwania ich aspektów etycznych.
3.	K_U02	Potrafi podjąć głębszy namysł nad szerszym kontekstem i konsekwencjami badań naukowych oraz odpowiedzialnością nauki i odpowiedzialnością naukowca–badacza.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K04	Student/-ka potrafi przyjąć aktywną postawę w sytuacjach dylematu etycznego w działalności profesjonalnej.
2.	K_K01	Zachowuje otwartość na krytyczny namysł nad własnymi standardami etycznymi oraz obecnymi w środowisku zawodowym.
3.	K_K05	Jest świadomy/-a zobowiązań etycznych na etapie badań do pracy dyplomowej i na dalszych etapach pracy badawczej/zawodowej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>1. Zapoznanie studentów z podejściami metodologicznymi do tworzenia etyk zawodowych. Etyka zawodowa: podstawowe zasady etyki zawodowej, wybrane problemy tworzenia etyk zawodowych.</p> <p>2. Kształcenie umiejętności praktycznego wykorzystania kodeksów etycznych: kodeksy etyki zawodowej, kodeksy a wartości/aksjologiczne podstawy kodeksów, rola i funkcje kodeksów etyki zawodowej, przykłady kodeksów etyki zawodowej.</p> <p>3. Przygotowanie studentów do aktywnego uczestnictwa we współczesnych dyskusjach na temat etyki zawodowej.</p>		

4. Etos, wzór osobowy i łączenie różnych wartości: godność, odpowiedzialność, tolerancja, prywatność, sprawiedliwość, solidarność międzyludzka, miłość bliźniego, ład społeczny, skuteczność działania, sumienność, uczciwość, samodoskonalenie i rozwój zawodowy, lojalność, hierarchia wartości.

5. Rozwijanie poczucia moralnych zobowiązań, jakie stawia praktyka zawodowa w różnych zawodach.

6. Specyficzne zagadnienia związane z etyką danego zawodu.

7. Przykłady dylematów etycznych i konfliktów wartości charakterystycznych dla danego zawodu.

8. Nadużycia i naganne praktyki, które podważają zaufanie i naruszają etos zawodowy.

Wybrane zagadnienia prawa		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka zna źródła prawa, zasady ich tworzenia i podstawowe pojęcia prawoznawcze, w szczególności hierarchię źródeł prawa, w tym aktów prawa międzynarodowego i UE, tryb legislacyjny oraz zasady ich obowiązywania.
2.	K_W04	Ma pogłębioną i uporządkowaną wiedzę na temat systemu rządów w Polsce, organów władzy wykonawczej, ustawodawczej i sądowniczej, ich kompetencji i wzajemnych relacji.
4.	K_W04	Zna zasady wymiaru sprawiedliwości w Polsce, kompetencje Sądu Najwyższego, Trybunału Konstytucyjnego oraz Trybunału Stanu.
5.	K_W04	W zakresie niezbędnym dla roli pełnionej w systemie prawnym - zna podstawowe zagadnienia prawa, w tym prawa pracy,
6.	K_W06	Ma podstawową wiedzę o ochronie własności intelektualnej.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka potrafi odnaleźć interesujące go przepisy prawa, usystematyzować je w hierarchicznym katalogu.
2.	K_U01	Potrafi przyporządkować kompetencje do rządowych i samorządowych organów władzy publicznej.
3.	K_U01	Posiada umiejętności obserwowania życia politycznego, analizuje i ocenia decyzje podejmowane przez przedstawicieli władzy publicznej, w szczególności w zakresie ich legalności.
4.	K_U01	Potrafi przyporządkować kompetencje do krajowych i międzynarodowych organów ochrony prawnej.
5.	K_U01	Potrafi rozpoznać przypadki naruszenia praw autorskich.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K05	Student/-ka prezentuje postawę legalistyczną.

2.	K_K05	Posiada szacunek do prawa i wartości, jakie prawo chroni.
3.	K_K02	Jest przekonany/-a o konieczności poszukiwania wsparcia prawnego dla osób tego wymagających.
4.	K_K05	Prezentuje postawę poszanowania własności intelektualnej.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Prawo - definicja.
2. Dziedziny prawa.
3. Źródła prawa (pojęcie źródeł prawa, Konstytucja RP, ratyfikowane umowy międzynarodowe, ustawy, rozporządzenia, akty prawa miejscowego, akty prawa wewnętrznego, cechy systemu źródeł prawa).
4. Władza ustawodawcza, wykonawcza i sędziowska w Polsce (Sejm i Senat, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, Rada Ministrów, sądy i trybunały).
5. Organy władzy sędziowskiej (struktura sądów w Polsce, Sąd Najwyższy, sądy powszechne, sądy administracyjne, Trybunał Stanu, Trybunał Konstytucyjny).
6. Ubezpieczeniowanie w świetle praw człowieka.
7. Ochrona prawna własności intelektualnej.
8. Wybrane zagadnienia prawa, w tym prawa pracy.

Metody i techniki badań społecznych - 1		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W05	Student/-ka zna metody badań jakościowych (obserwacja, IDI, FGI) stosowane w socjologii, w tym techniki i narzędzia pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
		Umiejętności
1.	K_U03	Student/-ka umie skonceptualizować i zrealizować badania z użyciem metod jakościowych oraz dokonać analizy zebranego materiału.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami raportów z badań zrealizowanych metodami jakościowymi i wystąpienie prezentujących wyniki takich badań.
3.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie badawczej, przyjmując w niej różne role.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z planowaniem i realizacją badań metodami jakościowymi; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K05	Respektuje zasady etyki zawodowej socjologa obowiązujące przy realizacji badań empirycznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>1. Metody i techniki badań społecznych: przegląd i klasyfikacje.</p> <p>2. Obserwacja: obserwacja jako metoda, typy obserwacji i ich charakterystyki, narzędzia badawcze, zbieranie danych i ich analiza, przedstawianie wyników.</p> <p>3. Skonceptualizowanie własnego minibadania z użyciem obserwacji. Realizacja badania i przygotowanie notatki z przebiegu i wyników obserwacji.</p>		

4. Indywidualny wywiad pogłębiony: IDI jako metoda, typy IDI, narzędzia badawcze (scenariusz, dyspozycje do wywiadu), dobór jednostek do badania, przebieg IDI, sposoby analizy danych, raport z badania i przedstawianie wyników.

5. Praca w grupach nad konceptualizacją badania z użyciem indywidualnego wywiadu pogłębionego (temat, pytania badawcze, opracowanie scenariusza, dobór jednostek do badania). Realizacja badania w terenie. Analiza danych i przedstawienie wyników badania w formie pisemnej (raport z badania).

6. Zogniskowany wywiad grupowy: FGI jako metoda, narzędzie badawcze (scenariusz), techniki projekcyjne, dobór jednostek do badania, przebieg FGI, sposoby analizy danych.

Socjologia religii		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W02	Student/-ka ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych osiągnięciach socjologii religii.
2.	K_W03	Ma wiedzę o zmieniających się ideach, koncepcjach i wyobrażeniach na temat instytucji religijnych.
3.	K_W04	Ma zaawansowaną wiedzę o różnych strukturach, instytucjach i organizacjach religijnych funkcjonujących w wymiarze regionu i w skali lokalnej.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii religii oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk religijnych.
2.	K_U02	Student/-ka potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk w zakresie socjologii religii.
3.	K_U03	Student/-ka posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych z zakresu socjologii religii.
4.	K_U04	Student/-ka potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu socjologii religii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie nad sferą religijności.
5.	K_U06	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole; umie współdziałać z innymi osobami w ramach prac oraz pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.
2.	K_K04	Dostrzega i rozwiązuje dylematy związane z wykonywaniem zawodu socjologa.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład:

1. Definicje religii.
2. Typy i funkcje religii.
3. Zaangażowanie religijne i jego wymiary.
4. Religia we współczesnym społeczeństwie i jej przemiany.
5. Prywatyzacja religii.
6. Religijność współczesnego społeczeństwa polskiego.

Ćwiczenia:

1. Narzędzia stosowane w badaniu zjawiska religijności.
2. Analiza danych statystycznych dotyczących zjawiska religijności.
3. Specyfika współczesnych zjawisk religijnych na świecie.
4. Sekty i nowe ruchy religijne – charakterystyka wybranych grup i ruchów.

Wprowadzenie do socjologii polityki		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W03	Student/-ka ma podstawową wiedzę o zmieniających się ideach, koncepcjach i wyobrażeniach na temat instytucji społecznych i politycznych.
2.	K_W04	Ma zaawansowaną wiedzę o strukturach, organizacjach i instytucjach społecznych i politycznych.
3.	K_W05	Zna podstawowe metody i narzędzia stosowane w badaniach z zakresu socjologii polityki.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę i pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do opisu i krytycznej analizy procesów społecznych i politycznych.
2.	K_U04	Potrafi posługiwać się pojęciami z zakresu socjologii polityki, argumentować w oparciu o nie i formułować wnioski w dyskusji na temat podstawowych zjawisk życia politycznego.
3.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka jest gotów/-owa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy oraz odbieranych treści; uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; wykazuje gotowość do uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Co to jest polityka? 2. Systemy polityczne, ich klasyfikacje. 3. Demokracja, definicje, modele. 4. Państwo: typy i role państwa. 5. Władza: trójpodział władzy (ustawodawcza, wykonawcza, sądownictwo). 		

6. Reprezentacja polityczna; wybory, rola partii politycznych.

7. Współczesny kryzys demokracji: przyczyny i konsekwencje.

Metody i techniki badań społecznych - 2

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W05	Student/-ka zna metody i narzędzia badań ilościowych (analiza treści, sondaż) stosowane w socjologii, w tym techniki i narzędzia pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
Umiejętności		
1.	K_U03	Student/-ka umie skonceptualizować i zrealizować badania z użyciem metod ilościowych oraz dokonać prostej analizy zebranego materiału.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, raportów z badań zrealizowanych metodami ilościowymi i wystąpień prezentujących wyniki takich badań.
3.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie badawczej, przyjmując w niej różne role.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z planowaniem i realizacją badań metodami ilościowymi; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K05	Respektuje zasady etyki zawodowej socjologa obowiązujące przy realizacji badań empirycznych.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Analiza treści: analiza treści jako metoda badawcza, dobór materiału, opracowanie kategorii do kodowania, kodowanie, prezentacja wyników.
2. Praca w grupach nad konceptualizacją badania na zadany temat z użyciem analizy treści (dobór materiałów, opracowanie kategorii kodowania). Realizacja badania i analiza danych. Przedstawienie wyników badania w formie ustnej przed grupą (prezentacja w PowerPoint).
3. Badanie sondażowe krok po kroku: proces konceptualizacji badania ilościowego.

3. Sondaż: sondaż jako metoda, kwestionariusz jako narzędzie, kwestionariusz wywiadu vs kwestionariusz ankiety, pytanie jako narzędzie (rodzaje pytań), błędy w pytaniach, materiały pomocnicze, organizacja i przebieg badania, analiza danych, raport z badania i przedstawianie wyników.

4. Dobór jednostek do badania, rodzaje prób i uogólnianie wyników z badań.

5. Praca w grupach nad konceptualizacją badania z użyciem ankiety (temat, pytania badawcze i hipotezy, opracowanie ankiety, dobór jednostek do badania). Realizacja badania i analiza danych. Przedstawienie wyników badania w formie ustnej przed grupą (prezentacja w PowerPoint) oraz w formie pisemnej (raport z badania).

Różnice międzykulturowe		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W03	Student/-ka posiada ogólną wiedzę o kulturze, płaszczyznach jej przejawiania się i różnych typach kultury.
2.	K_W03	Zna psychologiczną i kulturową genezę, a także naturę stereotypów i uprzedzeń oraz metody ich zwalczania.
3.	K_W03	Rozumie tendencyjność postrzegania międzygrupowego i jego rolę w konfliktach międzykulturowych.
4.	K_W03	Zna pojęcie i zakres „ukrytej kultury” (zasady proksemiki, zarządzania czasem itd.), rozróżnia kultury niskiego i wysokiego kontekstu.
5.	K_W03	Zna wpływ komunikacji niewerbalnej i werbalnej na nieporozumienia międzykulturowe.
6.	K_W04	Zna podstawowe linie podziałów aksjologicznych w świecie kultur (Światowy Sondaż Wartości, badania Schwartz).
7.	K_W04	Zna podstawowe typologie wymiarów kultury według Hofstede, Trompenaarsa, projektu Globe.
8.	K_W04	Rozumie fenomen orientalizmu i okcydentalizmu oraz cele studiów postkolonialnych.
9.	K_W04	Wie, co się dzieje z kulturami i tożsamościami kulturowymi w warunkach globalizacji i wielokulturowości (glokalizacja kultur, tożsamości hybrydowe, transnarodowe).
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi prawidłowo rozpoznawać i interpretować różnice międzykulturowe oraz diagnozować źródła nieporozumień międzykulturowych.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności, uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu

		problemów poznawczych i praktycznych w obszarze socjologii; jest gotów/-owa do krytycznej oceny odbieranych treści.
2.	K_K05	Jest świadomy/-a językowych, kulturowych i międzykulturowych aspektów grzeczności oraz respektuje normy grzecznościowe w ramach kultury osobistej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p><i>Zajęcia prowadzone w formie wykładu i konwersatorium.</i></p> <p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Model kultury jako góry lodowej. 2. Etnocentryzm, stereotypy i uprzedzenia. 3. Enkulturowanie i filtry kulturowe. 4. Komunikacja werbalna i niewerbalna. 5. Kultury niskiego i wysokiego kontekstu. 6. Kultura zachodnia vs wschodnia: orientalizm vs okcydentalizm. 7. Geografia myślenia: greckie sylogizmy vs chińskie Tao. 8. Psychologiczne wymiary kultur: <ul style="list-style-type: none"> - wielka piątka Geerta Hofstede i jej krytyka; - siedem wymiarów kultury Fonsa Trompenaarsa; - dziewięć wymiarów kultury w projekcie GLOBE; - koncepcja wartości Shaloma Schwartz; 9. Globalne przemiany w systemach wartości: <ul style="list-style-type: none"> - Światowy Sondaż Wartości; - teoria fundamentów moralnych Jonathana Haidt'a. <p>Konwersatorium:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Postrzeganie różnic międzykulturowych. 2. Językowe i pozajęzykowe aspekty grzeczności. 3. Proksemika w kontekście krzyżowania się kultur. 4. Analiza konfliktów międzykulturowych na linii Islam - Zachód: <ul style="list-style-type: none"> - europejski spór o zakaz dla muzułmańskiej chusty i zasłony twarzy; - afera wokół publikacji karykatur Mahometa; - grupowe molestowania kobiet na ulicach europejskich miast – dowód na zderzenie cywilizacji? 5. Zachodnia idea tolerancji i jej paradoksy. 		

Kultury sąsiadów		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W04	Student/-ka ma podstawową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym, w krajach Europy Środkowej.
2.	K_W04	Posiada wiedzę o różnych strukturach, instytucjach i organizacjach społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i medycznych) i ich elementach w wymiarze regionu.
3.	K_W04	Rozumie historyczną genezę współczesnych zjawisk, problematykę mniejszości narodowych, etnicznych, religijnych i wielokulturowości regionu (Europa Środkowa).
Umiejętności		
1.	K_U03	Student/-ka nabywa umiejętność przygotowania spełniających uznane standardy wystąpień ustnych w języku polskim, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.
2.	K_U06	Potrafi pracować w grupie.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności, samodzielnie wyszukując materiały do prezentacji i czytając wybrane lektury.
2.	K_K03	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, Europy Środkowej.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojęcie Europy Środkowej: podstawowe koncepcje, kategorie, spory. 2. Żydzi w Europie Środkowej. 3. Kresy Wschodnie – do 1939 r. 		

4. Kresy Wschodnie po 1939 r.

5. Łemkowie – lud karpaccy.

6. Romowie – największa mniejszość etniczna Europy.

7. Oblicza totalitaryzmu w Europie Środkowej.

Ćwiczenia:

1. Europa Środkowa.

2. Kultura czeska.

3. Kultura słowacka.

4. Kultura białoruska.

5. Kultura ukraińska.

6. Kultura rumuńska.

7. Kultura węgierska.

Projekt badawczy – 1		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W02	Student/ka ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych osiągnięciach socjologii w obszarze tematycznym realizowanego w trakcie projektu badania.
2.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w socjologii, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na zebranie materiału empirycznego w badanym temacie.
Umiejętności		
1.	K_U04	Student/-ka potrafi debatować, wyrazić i uzasadnić swoje stanowisko, wykorzystując narzędzia argumentacji, przy pracy nad narzędziami badawczymi i planowaniem badań w terenie.
2.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie badawczej, przyjmując w niej różne role.
3.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z planowaniem badania i przygotowaniem do jego realizacji; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K04	Dostrzega i rozwiązuje dylematy związane z planowaniem badania terenowego i przygotowaniem do jego realizacji.
3.	K_K05	Respektuje zasady etyki zawodowej socjologa oraz normy i reguły prawne, zawodowe i moralne.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p><i>Zajęcia realizowane metodą projektową.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Przegląd istniejących badań z zakresu przedmiotu realizowanego badania. Udział w opracowaniu koncepcji badania. 		

3. Przygotowanie narzędzi badawczych i materiałów pomocniczych.

4. Przygotowanie do realizacji badania w terenie.

Seminarium dyplomowe licencjackie – 1

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu socjologii w systemie nauk społecznych, jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi oraz specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
2.	K_W02	Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych osiągnięciach socjologii.
3.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w socjologii, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
4.	K_W06	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych).
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych.
3.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie.
4.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
5.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę

		ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K02	Jest gotowy/-a do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych, wykazuje aktywność i przedsiębiorczość oraz angażuje się we współpracę na rzecz środowiska społecznego.
3.	K_K04	Dostrzega i rozwiązuje dylematy związane z wykonywaniem zawodu socjologa.
4.	K_K05	Respektuje zasady etyki zawodowej socjologa oraz normy i reguły prawne, zawodowe i moralne.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie tematyki pracy licencjackiej. 2. Opracowanie planu pracy licencjackiej. 3. Przygotowanie bibliografii. 4. Przygotowanie i napisanie koncepcji własnych badań empirycznych. 5. Przegląd istniejących badań. 6. Literatura przedmiotu. 		

Projekt badawczy – 2		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/ka ma podstawową wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej socjologii pozwalającą na zastosowanie jej w analizach danych empirycznych i opracowaniu wyników zrealizowanego w projekcie badania.
2.	K_W02	Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych osiągnięciach socjologii w obszarze tematycznym zrealizowanego w projekcie badania.
3.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w socjologii, w tym techniki analizowania danych pozwalające na opracowanie wyników zrealizowanego w projekcie badania.
		Umiejętności
1.	K_U03	Student/-ka posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami prac pisemnych, raportu ze zrealizowanego w projekcie badania oraz konferencyjnej prezentacji jego wyników.
2.	K_U04	Potrafi zaprezentować na konferencji naukowej wyniki badania z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie nad wynikami badania.
3.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie opracowującej wyniki badania, przyjmując w niej różne role.
4.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z analizą danych empirycznych i opracowywaniem wyników badania; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.

2.	K_K04	Dostrzega i rozwiązuje dylematy związane z wykonywaniem zawodu socjologa.
3.	K_K05	Respektuje zasady etyki zawodowej socjologa.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p><i>Zajęcia realizowane metodą projektową.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uporządkowanie i weryfikacja zebranego materiału badawczego. 2. Analiza zebranego materiału badawczego. 3. Przygotowanie prezentacji konferencyjnej. 4. Pisemne opracowanie raportu z badania. 		

Współczesne teorie socjologiczne		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o najważniejszych współczesnych teoriach socjologicznych.
2.	K_W02	Posiada wiedzę o głównych kierunkach rozwoju współczesnych teorii socjologicznych.
3.	K_W03	Ma wiedzę o zmieniających się koncepcjach teoretycznych oraz paradygmatach.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną i pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do opisu i analizy procesów społecznych.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy z zakresu współczesnych teorii socjologicznych w rozwiązywaniu problemów poznawczych w obszarze socjologii; dostrzega możliwości oraz ograniczenia poszczególnych teorii.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczenie teorii we współczesnej socjologii. Podstawowe paradygmaty. 2. Funkcjonalizm i teorie systemu społecznego. 3. Teorie konfliktu. 4. Interakcjonizm symboliczny, podejście dramaturgiczne. 5. Fenomenologia i etnometodologia. 6. Teoria strukturacji (Giddens) i strukturalistycznego konstruktywizmu (Bourdieu). 7. Społeczeństwa ryzyka (Beck) i płynnego lęku (Bauman). 		

Ćwiczenia:

1. Socjologia jako nauka: wyobrażenia socjologiczna i teoria naukowa.
2. Zadania współczesnej socjologii.
3. Funkcjonalizm: Talcott Parsons, Robert Merton.
4. Teorie konfliktu: L. A. Coser, R. Dahrendorf, R. Collins.
5. Teorie wymiany.
6. Interakcjonizm symboliczny.
7. Teorie racjonalnego wyboru.
8. Socjobiologia i psychologia ewolucyjna.
9. Teoria strukturacji i strukturalistyczny konstruktywizm.
10. Teorie modernizacji i systemu światowego.
11. Socjologia fenomenologiczna i interpretatywna.
12. Socjologia historyczna.
13. Teoria działania komunikacyjnego.
14. Hermeneutyka i teorie dyskursu.

Socjologia trzeciego wieku		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/ka ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu socjologii starości w systemie nauk społecznych, jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi oraz specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
2.	K_W03	Ma wiedzę o zmieniających się ideach, koncepcjach i wyobrażeniach na temat miejsca człowieka starszego w rodzinie i społeczeństwach.
3.	K_W04	Ma zaawansowaną wiedzę na temat pozycji ludzi starszych w rodzinie na ziemiach polskich na przestrzeni ostatniego stulecia oraz zmieniającej się pozycji seniorów w społeczeństwie.
4.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w socjologii starości, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania zjawiska trzeciego wieku.
2.	K_U02	Potrafi prognozować przemiany pozycji i wizerunku ludzi starszych z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stosowanych w socjologii oraz zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.
3.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie, zachowując zasady kultury osobistej.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		

1. Zagadnienia ogólne.

1.1. Starość w socjologii. Podstawowe perspektywy teoretyczne.

2. Przemiany starości w krajach zachodnich.

2.1. Nowoczesna starość: ustanowienie emerytur a przemiany pozycji ludzi starych.

2.2. Nowoczesna starość: uniformizacja przebiegu życia.

2.3. Ponowoczesny trzeci wiek i kultura młodości.

2.4. Ponowoczesny czwarty wiek: medykalizacja starości, starość w polityce społecznej i w mediach.

3. Przemiany starości w Polsce.

3.1. „Użyteczność jako istota egzystencji”. Tradycyjna starość na wsi polskiej i przemiany w okresie PRL-u.

3.2. Starość „przed telewizorem” po transformacji ustrojowej.

Demografia społeczna		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/ka ma podstawową wiedzę o demografii jako nauce i jej miejscu w systemie nauk społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem powiązań demografii z socjologią.
2.	K_W05	Zna sposoby pozyskiwania danych i metody analizy demograficznej.
3.	K_W03	Ma wiedzę o procesach ludnościowych zachodzących w skali kraju i świata oraz koncepcje je opisujące.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu demografii i dane demograficzne do identyfikowania i krytycznego analizowania zjawisk i procesów społecznych.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie ze standardami, wystąpień ustnych.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Demografia jako nauka i jej związek z innymi naukami, ze szczególnym uwzględnieniem socjologii. 2. Źródła danych demograficznych (w tym: NSP). 3. Metody analizy demograficznej. 4. Ruch naturalny i reprodukcja. Koncepcje przejść demograficznych. 5. Ludność Polski, Europy i świata. Prognozy demograficzne. 6. Procesy społeczno-demograficzne: migracje, urbanizacja i starzenie się społeczeństw. 		

Psychospołeczne aspekty niepełnosprawności		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka zna pojęcie niepełnosprawności, rewalidacji i rehabilitacji z uwzględnieniem współczesnych koncepcji psychologicznych.
2.	K_W02	Zna psychologiczne i społeczne konsekwencje niepełnosprawności.
3.	K_W04	Zna modele niepełnosprawności oraz ich wpływ na współczesny model rehabilitacji osób z niepełnosprawnością.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka charakteryzuje społeczną sytuację osób z niepełnosprawnością.
2.	K_U01	Charakteryzuje psychologiczną sytuację osób z niepełnosprawnością oraz uwarunkowania procesu radzenia sobie z niepełnosprawnością.
3.	K_U01	Uzasadnia znaczenie postaw społecznych w kształtowaniu miejsca osób z niepełnosprawnością w przestrzeni publicznej.
4.	K_U01	Uzasadnia znaczenie wsparcia społecznego dla sytuacji osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K02	Student/-ka jest wrażliwy/-a na problemy związane z niepełnosprawnością, gotowy/-a do komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz do aktywnego uczestnictwa w zespołach oraz grupach i organizacjach działających na rzecz osób z niepełnosprawnością.
2.	K_K02	Ma świadomość znaczenia wsparcia osób z różnym rodzajem i stopniem niepełnosprawności.
TREŚCI PROGRAMOWE		

1. Niepełnosprawność, rehabilitacja, rewalidacja – konceptualizacja pojęć w odniesieniu do współczesnych koncepcji psychologicznych.
2. Modele niepełnosprawności – zastosowanie i konsekwencje dla sytuacji społecznej osób z niepełnosprawnością. Modele niepełnosprawności a proces rehabilitacji osób z niepełnosprawnością.
3. Proces stawania się osobą z niepełnosprawnością – specyfika sytuacji psychologicznej osoby nagle vs stopniowo tracącej zdrowie i sprawność w biegu życia. Nabycie niepełnosprawności w ujęciu patogenetycznym (koncepcja cierpienia totalnego) i prorozwojowym (koncepcja potraumatycznego wzrostu). Koncepcja „strefy utraconego rozwoju” S. Kowalika w analizie sytuacji psychologicznej osoby z nabytą niepełnosprawnością. Determinanty procesu radzenia sobie z utratą sprawności.
4. Psychologiczna sytuacja osób z niepełnosprawnością – analiza wybranych obszarów funkcjonowania osób z różnymi typami dysfunkcji (m.in.: uwarunkowania akceptacji niepełnosprawności, dobrostan psychiczny, jakość życia, relacje społeczne itp.). Wpływ niepełnosprawności na realizację zadań rozwojowych w poszczególnych fazach życia (koncepcja Havighursta).
5. Rozwój pozytywnej psychologii rehabilitacji. Pozytywne interwencje psychologiczne w pracy rehabilitacyjnej z osobami z niepełnosprawnością.
6. Społeczny odbiór osób z niepełnosprawnością. Stereotyp osoby z niepełnosprawnością, substereotypy osób z poszczególnymi rodzajami niepełnosprawności, autostereotypy i schemat siebie u osób z niepełnosprawnością. Psychologiczne koncepcje powstawania stereotypów.
7. Znaczenie postaw społecznych w kształtowaniu miejsca osób z niepełnosprawnością w przestrzeni publicznej. Mass media a społeczny wizerunek osób z niepełnosprawnością.
8. Znaczenie wsparcia społecznego dla osoby z nabytą niepełnosprawnością i jej rodziny.

Seminarium dyplomowe licencjackie - 2

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu socjologii w systemie nauk społecznych, jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi oraz specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
2.	K_W02	Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych osiągnięciach socjologii.
3.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w socjologii, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
4.	K_W06	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych).
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych.
3.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie.
4.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
5.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę

		ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K02	Jest gotowy/-a do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych, wykazuje aktywność i przedsiębiorczość oraz angażuje się we współpracę na rzecz środowiska społecznego.
3.	K_K04	Dostrzega i rozwiązuje dylematy związane z wykonywaniem zawodu socjologa.
4.	K_K05	Respektuje zasady etyki zawodowej socjologa oraz normy i reguły prawne, zawodowe i moralne.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie narzędzi badawczych. 2. Realizacja własnego badania empirycznego. 3. Analiza zgromadzonego materiału badawczego. 4. Przygotowanie wstępnych wersji poszczególnych rozdziałów pracy licencjackiej. 5. Przegląd istniejących badań. 		

Seminarium dyplomowe licencjackie – 3 i złożenie pracy

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu socjologii w systemie nauk społecznych, jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi oraz specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
2.	K_W02	Ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych osiągnięciach socjologii.
3.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w socjologii, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
4.	K_W06	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych).
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych.
3.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie.
4.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
5.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę

		ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K02	Jest gotowy/-a do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych, wykazuje aktywność i przedsiębiorczość oraz angażuje się we współpracę na rzecz środowiska społecznego.
3.	K_K04	Dostrzega i rozwiązuje dylematy związane z wykonywaniem zawodu socjologa.
4.	K_K05	Respektuje zasady etyki zawodowej socjologa oraz normy i reguły prawne, zawodowe i moralne.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie i omówienie finalnej wersji rozdziałów pracy licencjackiej. 2. Przygotowanie do obrony pracy licencjackiej. 		

Fakultet		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka definiuje i sprawnie posługuje się kluczowymi pojęciami dla omawianego zagadnienia.
2.	K_W01	Zna koncepcje kluczowe dla omawianego zagadnienia.
3.	K_W01	Ma wiedzę o uwarunkowaniach i podstawowych mechanizmach dotyczących omawianego zjawiska.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi dokonać analizy społecznych aspektów omawianego zagadnienia.
2.	K_U02	Jest w stanie odnaleźć i wykorzystać w praktyce właściwą literaturę odnośnie poruszanego tematu.
3.	K_U04	Umie prezentować zarówno własny punkt widzenia, jak i rzeczowo ustosunkowywać się do opinii innych osób.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka jest nastawiony/-a krytycznie do potocznych, nieuzasadnionych naukowo przekonań.
2.	K_K02	Ma motywację do angażowania się w aktywność na rzecz innych osób w praktyce, wykorzystując wiedzę teoretyczną zgodnie z zasadami etycznymi.
TREŚCI PROGRAMOWE		
Treści programowe zależą od tematyki zajęć i dobierane są przez osobę prowadzącą, która zgłasza fakultet. Fakultet może być realizowany w języku obcym.		

OPISY PRZEDMIOTÓW

Specjalność: Socjologia komunikacji społecznej

Socjologia komunikacji**EFEKTY UCZENIA SIĘ**

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w obszarze socjologii komunikacji.
2.	K_W03	Ma świadomość kompleksowej natury języka oraz jego złożoności i historycznej zmienności jego znaczeń.
3.	K_W03	Ma podstawową wiedzę o człowieku, relacjach między ludźmi, komunikowaniu i więziach społecznych.
4.	K_W04	Ma wiedzę o zmieniających się ideach i koncepcjach z obszaru socjologii komunikacji i języka oraz o jego historycznej ewolucji.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych z użyciem narzędzi z zakresu socjologii komunikacji.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania spełniających przyjęte w socjologii standardy wystąpień ustnych i pisemnych w języku polskim, dotyczących zagadnień z dziedziny nauk społecznych z wykorzystaniem różnych źródeł.
3.	K_U04	Potrafi porozumiewać się przy użyciu różnych technik konstruktywnej komunikacji – werbalnych i niewerbalnych, ustnych i pisemnych, w języku polskim.
4.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role – negocjatora, pracownika, osoby przedstawiającej prezentację przed publicznością etc.
		Kompetencje społeczne

1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w zakresie komunikowania i socjologii komunikacji w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>1. Definicja procesu komunikowania.</p> <p>1.1. Teoria komunikowania.</p> <p>1.2. Modele komunikowania.</p> <p>1.3. Społeczne i psychologiczne uwarunkowania komunikowania.</p> <p>1.4. Znaki i znaczenia, kody i języki.</p> <p>2. Rodzaje komunikowania (komunikacja interpersonalna).</p> <p>2.1. Komunikacja werbalna.</p> <p>2.2. Komunikacja niewerbalna.</p> <p>3. Komunikowanie organizacyjne.</p> <p>4. Komunikowanie publiczne.</p> <p>5. Komunikowanie polityczne.</p> <p>6. Komunikowanie masowe.</p> <p>6.1. Paniki medialne.</p> <p>7. Społeczeństwo sieci i komunikacja online.</p> <p>8. Socjologiczne teorie komunikowania.</p> <p>8.1. Pochodzenie a język.</p> <p>8.2. Interakcje codzienne i teoria dramaturgiczna.</p> <p>9. Metody i techniki badania komunikacji.</p>		

Praktyka asystencka (trzydniowa, 9 godzin; hospitacje)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o hospitowanych instytucjach.
		Umiejętności
1.	K_U06	Student/-ka umie współpracować z osobami spotkanymi w miejscu praktyki.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy uzyskanej w toku hospitacji; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Studenci wraz z opiekunem praktyk uczestniczą w spotkaniach zorganizowanych w zaproponowanych przez pracowników Instytutu Filozofii i Socjologii APS placówkach: w firmach badawczych, jednostkach badawczo-rozwojowych, organizacjach pozarządowych, urzędach, ministerstwach, wydawnictwach, instytucjach medialnych. Na spotkaniach zapoznają się z działalnością danej instytucji, dowiadują się o umiejętnościach potrzebnych do pracy w danym miejscu, a także poznają praktyczne aspekty pracy socjologów.</p>		

Perswazja i manipulacja przekazem		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o narzędziach i technikach wywierania wpływu na ludzi (perswazja, manipulacja, przekonywanie).
2.	K_W03	Ma wiedzę o zmieniających się ideach, koncepcjach i wyobrażeniach na temat instytucji społecznych, zwłaszcza mediów i wywierania wpływu przez media na społeczeństwo.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu psychologii manipulacji i wywierania wpływu do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, medialnych i interpersonalnych).
2.	K_U02	Potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem narzędzi analizy dyskursu i przekazów medialnych stosowanych w socjologii oraz zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.
3.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych.
4.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej dla perswazji i przekonywania terminologii; umie merytorycznie i w sposób kulturalny argumentować i formułować wnioski w debacie.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy na temat wpływu społecznego i manipulacji w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
Wykład:		
1. Podstawy efektywnej komunikacji.		

2. Rodzaje wpływu społecznego.
3. Zarządzanie relacjami przez komunikację – budowanie sympatii.
4. Perswazja.
5. Manipulacja a przekonywanie.
6. Panika moralna.
7. Analiza informacji medialnych – weryfikacja źródeł.
8. Dyskurs oparty na emocjach – narzędzia analityczne.

Ćwiczenia:

1. Efektywna informacja – jak zbudować przekaz.
2. Efektywna perswazja – jak zbudować przekaz.
3. Techniki manipulacji w przekazie medialnym.
4. Warsztat analityczny – analiza przekazów medialnych (emocje, treść, ideologia).
5. Warsztat analityczny – analiza przekazów medialnych – *fake news*.
6. Warsztat analityczny – stosowanie narzędzi analizy panik moralnych.
7. Warsztat analityczny – analiza dyskursu – rozprzestrzenianie się informacji i *fake news*.

Społeczeństwo sieci		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W05	Student/-ka zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w obrębie socjologii i nauk pokrewnych, ze szczególnym uwzględnieniem socjologii Internetu.
2.	K_W04	Ma rozszerzoną wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym.
3.	K_W03	Posiada pogłębioną wiedzę o zmianach struktur i instytucji społecznych oraz ich elementach, o przyczynach, przebiegu, skali i konsekwencjach tych zmian w zakresie społeczeństwa sieci.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych).
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim, dotyczących zagadnień z zakresu socjologii Internetu
3.	K_U04	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania i wykorzystuje ją do tworzenia <i>User Generated Content</i> (Wikipedia, fora, blogi).
4.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
1. Społeczeństwo sieci – przegląd teorii.		

2. Internetoznawstwo.
3. Globalne procesy społeczne związane z Internetem.
4. Kultury cyfrowe.
5. *User Generated Content* (UGC) – zjawisko, zasady reguły.
6. Media społecznościowe.
7. Specyfika komunikowania *online*.
8. Etyka w Internecie.

Antropologia i komunikacja międzykulturowa – 1

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W02	Student/-ka zna elementarną terminologię z zakresu antropologii i nauk pokrewnych.
2.	K_W03	Posiada wiedzę o zmianach idei, koncepcji i wyobrażeń na temat społeczeństwa i zjawisk kulturowych w świetle badań antropologicznych.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne, a zwłaszcza kulturowe, polityczne, prawne, ekonomiczne i dotyczące zdrowia, z wykorzystaniem teorii antropologicznych.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania spełniających uznane standardy wystąpień ustnych w języku polskim, w zakresie socjologii i antropologii z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł związanych z tematem zajęć.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.
2.	K_K02	Potrafi podejmować wyzwania intelektualne.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Komunikacja międzykulturowa – ujęcie ogólne.
2. Komunikacja językowa jako zjawisko kulturowe.
3. Inny jako wyzwanie dla antropologa i socjologa. Kultura grup mniejszościowych i marginalnych.
4. Wielokulturowość. Proces komunikacji w otoczeniu wielokulturowym.
5. Teoria postkolonialna a komunikacja międzykulturowa.
6. Komunikacja a ciało i płeć.
7. Edward T. Hall i jego dzieło.

Antropologia i komunikacja międzykulturowa - 2

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W02	Student/-ka zna elementarną terminologię z zakresu socjologii, antropologii i komunikacji międzykulturowej.
2.	K_W03	Posiada wiedzę o zmianach idei, koncepcji i wyobrażeń na temat społeczeństwa i zjawisk kulturowych.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne (kulturowe, polityczne, prawne, ekonomiczne i dotyczące zdrowia) z wykorzystaniem teorii antropologicznych.
		Kompetencje społeczne
		-

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Migracje i wielokulturowość – komunikacja międzykulturowa a polityka migracyjna.
2. Obcy swoi – mniejszości w Polsce, komunikacja na pograniczu, case: antysemityzm bez Żydów.
3. Amerykanie i Europejczycy – problemy komunikacyjne.
4. Komunikacja międzykulturowa w Europie – stereotypy, uprzedzenia, problemy.
5. Wpływ kultury społeczeństwa na organizacje.
6. Protokół i etykieta kulturowa w biznesie międzynarodowym.
7. Rodzaje kultur świata biznesu.

Praktyka specjalistyczna (dwutygodniowa, 80 godzin; realizacja projektu badawczego)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W03	Student/-ka ma wiedzę o badanych instytucjach i zjawiskach społecznych.
2.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w socjologii, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych w terenie.
		Umiejętności
1.	K_U02	Student/-ka potrafi badać instytucje i zjawiska społeczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stosowanych w socjologii.
2.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować pracę w terenie.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K04	Student/-ka dostrzega i rozwiązuje dylematy związane z terenową fazą realizacji badania.
2.	K_K05	Przestrzega zasad etyki zawodowej w pracy badawczej w terenie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Praktyka specjalistyczna w formie realizacji projektu badawczego jest powiązana z przedmiotem Projekt badawczy 1 i 2. W trakcie tych zajęć studenci przygotowują się do odbycia praktyk w terenie poprzez przygotowanie teoretyczne oraz metodologiczne. Przygotowują narzędzia badawcze, które pozwolą im zebrać materiał w badanych instytucjach i organizacjach, a po odbyciu praktyk analizują zebrany materiał. Praktyka ma na celu przygotowanie studenta do roli badacza oraz wykształcenie w nim umiejętności aranżowania badania w terenie, z zachowaniem wszelkich standardów pracy socjologa.</p>		

Wprowadzenie do socjologii mediów		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W02	Student/ka ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych osiągnięciach socjologii mediów.
2.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w socjologii mediów, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii mediów oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk medialno-społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych).
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii mediów standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych.
3.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu socjologii mediów; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie.
4.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
5.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować własny dalszy rozwój w zakresie socjologii mediów.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.

2.	K_K02	Jest gotowy/-a do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych, wykazuje aktywność i przedsiębiorczość oraz angażuje się we współpracę na rzecz środowiska społecznego.
----	-------	--

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Media jako przestrzeń uczenia opartego na doświadczeniu.
2. Zastosowania teorii i koncepcji socjologicznych do rozumienia mediów.
2. Wybrane procesy społeczne związane z mediami.
3. Język mediów.
4. Trening interpretowania własnego doświadczenia w korzystaniu z mediów.
5. Trening twórczości związanej z mediami i nowymi formami ekspresji medialnej.
6. Media a instytucje i polityka.
7. Przemysł mediów i ich publiczności.
8. Treści mediów, przedstawienia i wyobrażenia medialne.
9. Technologie, jaźń i społeczeństwo.
10. Co ludzie robią z mediami? Perspektywa socjologiczna.
11. Co media robią z ludźmi? Perspektywa socjologiczna.

Problemy integracji europejskiej		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W04	Student/-ka ma zawansowaną wiedzę o różnych strukturach, instytucjach i organizacjach europejskich (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i medycznych) funkcjonujących w wymiarze regionu i w skali lokalnej.
		Umiejętności
1.	K_U04	Student/-ka potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej terminologii związanej z zagadnieniami integracji europejskiej; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie.
2.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się oraz pozyskiwać wiedzę na temat Europy i Unii Europejskiej
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy o Europie i integracji europejskiej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K03	Czuje się odpowiedzialny/-a za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prapoczątki idei integracji europejskiej. 2. Projekty integracyjne w latach 1919-1939. 3. Idea europejska w latach II wojny światowej. 4. Działania zjednoczeniowe w pierwszych latach powojennych. 5. Procesy integracyjne Europy w latach 50-tych. 6. Nowe płaszczyzny działalności zjednoczeniowej lat sześćdziesiątych. 7. Kształtowanie się drugiego etapu integracji (1969-1979). 8. Nowe kierunki działalności w latach 80-tych. 		

9. Trzeci etap integracji – utworzenie Unii Europejskiej.
10. Rozwój Unii Europejskiej w latach 90-tych.
11. Działalność integracyjna u progu XXI wieku.
12. Przygotowanie Traktatu Konstytucyjnego UE.
13. Instytucje i organizmy wewnętrzne UE.
14. Polska w UE.
15. Unia Europejska z dzisiejszej perspektywy i wizja przyszłości naszego kontynentu.

Teorie i badania komunikacji		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu socjologii komunikacji społecznej w systemie nauk społecznych, jej powiązaniach z innymi subdyscyplinami socjologicznymi oraz dyscyplinami naukowymi oraz specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
2.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w badaniu komunikacji społecznej, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii komunikacji w stopniu zaawansowanym oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych).
2.	K_U02	Potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stosowanych w socjologii komunikacji (analiza dyskursu, analiza konwersacyjna itd.) oraz zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.
3.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy z obszaru socjologii komunikacji w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K04	Dostrzega i rozwiązuje dylematy związane z wykonywaniem zawodu socjologa.
3.	K_K05	Respektuje zasady etyki zawodowej socjologa oraz normy i reguły prawne, zawodowe i moralne.

TREŚCI PROGRAMOWE

I. Socjologiczne teorie komunikacji.

1. Perspektywa etnometodologiczna.
2. Interakcjonizm i koncepcja dramaturgiczna.
3. Habermas - teoria działania komunikacyjnego.
4. Luhman – kody i środki komunikacyjne.
5. Marks i szkoła marksistowska.
6. Dyskurs jako komunikacja. Teorie dyskursu.

II. Badanie komunikacji.

1. Obserwacja aktów komunikacji (etnometodologia, interakcjonizm).
2. Analiza konwersacyjna.
3. Analiza dyskursów medialnych.
4. Analiza pól semantycznych (Jacek Leoński).
5. Metody badania komunikacji w Internecie i mediach społecznościowych.
6. Programy i aplikacje wykorzystywane w badaniu komunikacji społecznej.

Społeczne aspekty migracji		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę na temat współczesnych migracji.
2.	K_W04	Ma zaawansowaną wiedzę o strukturach, organizacjach i instytucjach społecznych zaangażowanych w zarządzanie współczesnymi ruchami migracyjnymi lub reagujących na nie.
3.	K_W05	Ma wiedzę o metodach gromadzenia danych na temat migracji i zdaje sobie sprawę z ich słabości.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania wybranych elementów współczesnych procesów migracyjnych.
2.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
3.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Migracje we współczesnym świecie: typy i przyczyny migracji. 2. Migracje przymusowe i współczesny kryzys migracyjny. 3. Przyczyny i konsekwencje migracji zagranicznych: migracje poakcesyjne Polaków. 4. Polska jako kraj przyjmujący imigrantów: konsekwencje braku polityki migracyjnej. 		

5. Migracje wewnętrzne: mobilność przestrzenna pomiędzy miastami i obszarami wiejskimi.

6. Migracje a wielokulturowość: szanse i wyzwania.

Współczesne kanały komunikacji		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W03	Student/ka ma wiedzę o zmieniających się ideach, koncepcjach i wyobrażeniach na temat zmieniających się kanałów komunikacji.
2.	K_W04	Ma zawansowaną wiedzę o różnych instytucjach i organizacjach społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i medycznych) oraz o ich specyfice komunikowania.
3.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w badaniu różnych kanałów komunikacji, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii komunikacji, a zwłaszcza przekazu medialnego.
2.	K_U01	Potrafi pozyskać z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych).
3.	K_U02	Potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem metod i narzędzi stosowanych w badaniu komunikacji społecznej i komunikowania oraz zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.
4.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.

2.	K_K04	Dostrzega i rozwiązuje dylematy związane z wykonywaniem zawodu socjologa.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>1. Narzędzia teoretyczne.</p> <p>1.1. Konstrukttywizm i kształtowanie instytucji społecznych.</p> <p>1.2. Socjologia relacyjna i jej założenia wobec konstruowania rzeczywistości społecznej.</p> <p>2. Narzędzia analityczne.</p> <p>2.1. Przekaz medialny – struktura.</p> <p>2.2. Analiza dyskursu – metody.</p> <p>3. Kanały komunikacji.</p> <p>3.1. Dyskurs polityczny i narodowy.</p> <p>3.2. Nowe kanały reklamy: influencerzy, CSR, <i>social media</i>.</p> <p>3.3. Komunikacja biznesowa.</p> <p>3.4. Transmisja sportowa i konsumpcja emocji.</p> <p>4. Warsztaty analityczne: mechanizmy kreowania rzeczywistości.</p> <p>4.1. Polityka.</p> <p>4.2. Biznes.</p> <p>4.3. Media.</p> <p>4.4. Sport.</p> <p>5. Projekt kanału komunikacji.</p> <p>5.1. Założenia ontologiczno-epistemologiczne oraz przygotowanie koncepcji projektu.</p> <p>5.2. Prezentacja projektów.</p>		

Socjologia konfliktów i negocjacji		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o znaczeniu socjologii konfliktów w systemie nauk społecznych, jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi oraz specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
2.	K_W03	Ma wiedzę o zmieniających się ideach, koncepcjach i teoriach na temat konfliktu społecznego.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii konfliktu i negocjacji oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, gospodarczych).
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych z obszaru socjologii konfliktów.
3.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem sposobów konstruktywnego komunikowania, właściwych dla negocjacji i sytuacji konfliktowych.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K01	Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
Wykład:		
1. Mechanizmy konfliktów makrospołecznych.		

2. Mechanizmy konfliktów mezospołecznych.
3. Mechanizmy konfliktów mikrospołecznych.
4. Konflikt o wartości społeczne.
5. Problematyka konfliktu społecznego we współczesnych teoriach zachodnich.
6. Negocjacje.
7. Mediacje.

Ćwiczenia:

1. Analiza genezy i rozwiązywanie konfliktów makrospołecznych.
2. Analiza genezy i rozwiązywanie konfliktów mezospołecznych.
3. Analiza genezy i rozwiązywanie konfliktów mikrospołecznych:
  - konflikty międzygrupowe;
  - konflikt w pracy;
  - konflikty interpersonalne w rodzinie;
  - asertywność a konflikt.

Sport, kibice i media		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu socjologii sportu w systemie nauk społecznych, jej powiązaniach z innymi dyscyplinami i subdyscyplinami naukowymi oraz specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
2.	K_W04	Ma zaawansowaną wiedzę o różnych strukturach, instytucjach i organizacjach społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i medycznych) związanych z obszarem sportu funkcjonujących w wymiarze regionu i w skali lokalnej.
3.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w socjologii sportu, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii sportu oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów i zjawisk społecznych związanych ze sportem.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych.
3.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K02	Student/-ka jest gotowy/-a do podejmowania wyzwań badawczych, wykazuje aktywność, angażuje się w pracę badawczą na rzecz środowiska społecznego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
1. Definiowanie sportu.		

2. Sport nowożytny i jego historia.
3. Historia kibicowania.
4. Kultura kibicowania w Polsce.
5. Sport a media: wpływ relacji wydarzeń sportowych na Wielkie Imprezy Sportowe.
6. Sport a media: sport pod media? Przypadek angielskiej *Premiership*.
7. Kibicowanie jako religia.
8. O konsumowaniu sportu i roli mediów w kibicowaniu konsumenckim.
9. Kibice i panika moralna: geneza stereotypu kibica.
10. Nowe wzory kibicowania: kibicowanie przez media.
11. Polityka państwa wobec kibiców.
12. Jak badać kibiców? Kibice jako grupa zamknięta.
13. Jak badać kibiców? Ilościowe ujęcia zjawiska.
13. Jak badać sport w mediach? Analiza dyskursu.
14. Przemoc stadionowa – chuligani piłkarscy.

Praktyka specjalistyczna (trzytygodniowa, 120 godzin; staż)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W04	Student/-ka ma zawansowaną wiedzę o instytucji/ organizacji, w której odbywa staż.
2.	K_W02	Zna zadania realizowane w miejscu praktyki.
Umiejętności		
1.	K_U06	Potrafi współdziałać z pracownikami w miejscu praktyki.
2.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować powierzone mu/ jej zadania.
3.	K_U03	Umie prowadzić dokumentację – dziennik praktyk.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka umie wykorzystać zdobytą w trakcie studiów wiedzę do wykonywania powierzonych mu/jej w miejscu stażu zadań; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K02	Przejawia obowiązkowość w realizacji powierzonych mu/ jej zadań.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>W ramach praktyki specjalistycznej studenci zobowiązani są do odbycia stażu w instytucjach, gdzie możliwe jest uzyskanie efektów uczenia się zgodnych z kierunkiem studiów, na przykład: w ośrodkach badawczych, jednostkach badawczo-rozwojowych, organizacjach pozarządowych, urzędach, ministerstwach, wydawnictwach, instytucjach medialnych.</p>		

OPISY PRZEDMIOTÓW

Specjalność: Socjologia kultury – badania i marketing

Socjologia kultury**EFEKTY UCZENIA SIĘ**

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o głównych kierunkach rozwoju i najważniejszych aktualnych osiągnięciach w zakresie socjologii kultury.
2.	K_W03	Ma podstawową wiedzę o zmieniających się instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym.
3.	K_W04	Posiada wiedzę o relacjach między strukturami, instytucjami i organizacjami społecznymi w dziedzinie kultury w skali krajowej i międzykulturowej.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk kulturowych.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania spełniających przyjęte w socjologii standardy wystąpień ustnych i pisemnych w języku polskim, dotyczących zagadnień z dziedziny socjologii kultury.
3.	K_U06	Potrafi współdziałać i współpracować w grupie.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K03	Czuje się odpowiedzialny/-a za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład:

1. Pojęcie kultury, podstawowe koncepcje, kategorie, spory.
2. Socjologiczne ujęcie kultury.
3. Układy kultury, uczestnictwo w kulturze.
4. Kultura, jednostka, społeczeństwo – relacje, procesy nabywania kultury.
5. Zróżnicowanie kulturowe, problem wielokulturowości.
6. Przemiany kultury.
7. Czynniki stałości kultury.
8. Kultura narodowa, kultura ludowa, kultura masowa, kultura popularna.
9. Kultura rycerska i szlachecka.
10. Kultura mieszczańska.
11. Czas w społeczeństwie.
12. Przestrzeń społeczna.
13. Kultury lokalne w dobie globalizacji.
14. Socjologia sztuki.
15. Kultura wizualna.
16. Socjologia podróży i turystyki.

Ćwiczenia:

1. Pojęcie czasu wolnego.
2. „Arystokratyczny” spór o kulturę masową i popularną.
3. Kontrkultura i kultura alternatywna.
4. Kultura masowa vs popularna.
5. Kultura popularna jako kultura dominująca.
6. Kultura konsumpcyjna.
7. Subkultury i kultura popularna.
8. Postmodernizm i kultura popularna.

Praktyka asystencka (trzydniowa, 9 godzin; hospitacje)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o hospitowanych instytucjach.
		Umiejętności
1.	K_U06	Student/-ka umie współpracować z osobami spotkanymi w miejscu praktyki.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy uzyskanej w toku hospitacji; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Studenci wraz z opiekunem praktyk uczestniczą w spotkaniach zorganizowanych w zaproponowanych przez pracowników Instytutu Filozofii i Socjologii APS placówkach: w firmach badawczych, jednostkach badawczo-rozwojowych, organizacjach pozarządowych, urzędach, ministerstwach, wydawnictwach, instytucjach medialnych. Na spotkaniach zapoznają się z działalnością danej instytucji, dowiadują się o umiejętnościach potrzebnych do pracy w danym miejscu, a także poznają praktyczne aspekty pracy socjologów.</p>		

Tożsamości w supermarkecie kultury

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W03	Student/-ka zna i rozumie przemiany, jakim podlegają kultury i społeczeństwa w dobie globalizacji i wielokulturowości.
2.	K_W03	Dostrzega zróżnicowanie współczesnych tożsamości zbiorowych i indywidualnych.
3.	K_W04	Zna najnowszą historię europejskich migracji.
4.	K_W04	Rozumie fenomen wielokulturowości zachodnich społeczeństw oraz nowe wyzwania dla tożsamości zbiorowych: po stronie społeczeństw przyjmujących i wysyłających imigrantów.
5.	K_W04	Rozumie dynamikę większości i mniejszości kulturowej.
6.	K_W04	Rozumie konflikt kulturowy pomiędzy liberalizmem i konserwatyzmem, relatywizmem i fundamentalizmem.
7.	K_W04	Zna podstawowe wzory integracji społeczeństw wielokulturowych i wzory adaptacji imigrantów oraz ich potomków.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka posiada umiejętność rozumienia i analizowania dynamiki zmian identyfikacji zbiorowych w powiązaniu z globalnymi procesami społecznymi.
2.	K_U02	Potrafi prognozować procesy i zjawiska społeczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stosowanych w socjologii.
3.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych.
4.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie.

5.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład:

1. Tożsamość jako nowy problem społeczny.
2. Tożsamość indywidualna vs tożsamości zbiorowe: wielość identyfikacji.
3. Wspólnoty terytorialne vs wyobrażone, tożsamości przypisane vs konstruowane.
4. Globalizacja i wielokulturowość wyzwaniem dla tożsamości indywidualnych i zbiorowych.
5. Transnarodowość, transkulturowość i hybrydyzacja tożsamości.
6. Płynna nowoczesność i płynne tożsamości.
7. Radykalizacja tożsamości indywidualnych i zbiorowych: bunt czy moda?

Ćwiczenia:

1. Współczesne problemy z tożsamością – diagnoza sytuacji.
2. Indywidualizm w kulturze liberalnej i konsumpcyjnej.
3. Rywalizacja tożsamości w supermarkecie kultury.
4. Renesans tożsamości etnicznych i narodowych.
5. Swoi i obcy: społeczna natura obcości.
6. Żyd jako obcy - o antysemityzmie tradycyjnym i nowoczesnym w Polsce.
7. Źródła konfliktów etnicznych na wybranych przykładach.
8. Migracje wyzwaniem dla tożsamości społeczeństw przyjmujących i migrantów.
9. Kryzys migracyjny w Europie: naród etniczny vs naród obywatelski.
10. Funkcje i rodzaje nacjonalizmów (nacjonalizm banalny i gorący).
11. Tożsamości migracyjne: różnice pokoleniowe i płciowe.
12. Subkultury wykluczanych mniejszości.
13. Międzykulturowe i wewnątrz-kulturowe zderzenie wartości: liberalizm kontra konserwatyzm.
14. Tożsamości religijne w wersji popkulturowej i fundamentalistycznej.
15. Fundamentalizm islamski jako tożsamość obronna i hipernowoczesna.

16. Analiza prac pisemnych przygotowanych przez studentów.

Socjologia moralności i obyczajów		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie socjologii moralności oraz socjologii obyczajów.
2.	K_W04	Posiada wiedzę o normach moralnych, obyczajowych i prawnych, ich zróżnicowaniu, źródłach, zmianach i sposobach działania.
3.	K_W03	Ma wiedzę o zmieniających się ideach, koncepcjach i wyobrażeniach na temat moralności, obyczajów oraz rodzajów więzi społecznych i o ich historycznej ewolucji.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi prawidłowo interpretować zjawiska z zakresu socjologii moralności oraz obyczajów.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania spełniających przyjęte w socjologii standardy wystąpień ustnych w języku polskim, dotyczących zagadnień z dziedziny socjologii moralności i obyczajów z wykorzystaniem różnych źródeł.
3.	K_U04	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania oraz formułowania wniosków w zakresie problematyki moralności i obyczajów.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oceny, normy i wartości moralne – elementarne jednostki moralności. 2. Relacje moralne jako fundament społeczeństwa. 3. Historia socjologicznej refleksji nad moralnością. 		

4. Moralność jako przedmiot socjologii oraz innych nauk.
5. Biologiczna geneza moralności.
6. Czynniki wpływające na moralność.
7. Psychologiczne modele rozwoju moralnego.
8. Typologie moralności.
9. Wielość i zróżnicowanie norm moralnych.

Ćwiczenia:

1. Moralność religijna i świecka.
2. Relatywizm vs uniwersalizm moralny.
3. Przemiany moralności w świecie współczesnym.
4. Kondycja moralna społeczeństwa polskiego.
5. Amoralny familiaryzm.
6. Historyczne przemiany obyczajów.
7. Etos rycerski w historycznej i współczesnej odsłonie.
8. Obyczajowość codzienna i świąteczna.
9. Obyczajowość w sferze prywatnej i publicznej.
10. Wynalazki, które zrewolucjonizowały obyczaje i normy moralne.

Ciało i seksualność w kulturze konsumpcyjnej

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W03	Student/-ka zna aparat pojęciowy z zakresu konstruowania ciała i seksualności w perspektywie socjologicznej.
2.	K_W03	Zna genealogię pojęcia seksualności.
3.	K_W03	Zna zmiany postrzegania ciała kobiety i mężczyzny.
4.	K_W03	Rozumie pojęcie pracy emocjonalnej w kontekście ciała.
5.	K_W03	Rozumie wpływ reklamy i mass mediów na wizerunek ciała i seksualności.
6.	K_W03	Rozumie znaczenie seksualności we współczesnym świecie i wpływ ciała na proces konstrukcji współczesnej tożsamości.
Umiejętności		
1.	K_U03	Student/-ka posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych.
2.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Ciało i seksualność – podstawowe pojęcia
2. Ciało cywilizowane.
3. Ciało w społeczeństwie, konstruowanie ciała.
4. Ciało i emocje.

5. Społeczne tworzenie seksualności.

6. Mroczna strona seksualności.

7. Seksualność Polaków w XXI w.

8. Transseksualizm.

Warsztat badacza uczestnictwa w kulturze		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W02	Student/-ka ma podstawową wiedzę z zakresu uczestnictwa w kulturze.
2.	K_W05	Zna metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych właściwe dla socjologii kultury pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych w zakresie uczestnictwa w kulturze.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych.
3.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K02	Student/-ka jest gotowy/-a do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych, wykazuje aktywność i przedsiębiorczość oraz angażuje się we współpracę na rzecz środowiska społecznego.
2.	K_K04	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu socjologa.
3.	K_K01	Rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
1. Wybrane perspektywy związane z uczestnictwem w kulturze.		
1.1. Formy uczestnictwa w kulturze.		

- 1.2. Współczesne uwarunkowania demograficzne, przestrzenne i strukturalne uczestnictwa w kulturze.
- 1.3. Relacyjna koncepcja uczestnictwa w kulturze.
- 1.4. Tradycyjne i nowe instytucje kultury.
- 1.5. Segmentacja uczestników kultury.
- 1.6. Metody, techniki i narzędzia badań uczestnictwa w kulturze.
- 1.7. Dylematy etyczne w badaniu uczestnictwa w kulturze.
2. Rozwijanie umiejętności pracy w grupach, analitycznego myślenia oraz realizacji badań terenowych oraz pisania raportów z badań.

Praktyka specjalistyczna (dwutygodniowa, 80 godzin; realizacja projektu badawczego)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W03	Student/-ka ma wiedzę o badanych instytucjach i zjawiskach społecznych.
2.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w socjologii, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych w terenie.
		Umiejętności
1.	K_U02	Student/-ka potrafi badać instytucje i zjawiska społeczne z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stosowanych w socjologii.
2.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować pracę w terenie.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K04	Student/-ka dostrzega i rozwiązuje dylematy związane z terenową fazą realizacji badania.
2.	K_K05	Przestrzega zasad etyki zawodowej w pracy badawczej w terenie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Praktyka specjalistyczna w formie realizacji projektu badawczego jest powiązana z przedmiotem Projekt badawczy 1 i 2. W trakcie tych zajęć studenci przygotowują się do odbycia praktyk w terenie poprzez przygotowanie teoretyczne oraz metodologiczne. Przygotowują narzędzia badawcze, które pozwolą im zebrać materiał w badanych instytucjach i organizacjach, a po odbyciu praktyk analizują zebrany materiał. Praktyka ma na celu przygotowanie studenta do roli badacza oraz wykształcenie w nim umiejętności aranżowania badania w terenie z zachowaniem wszelkich standardów pracy socjologa.</p>		

Antropologia i socjologia życia codziennego		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka zna elementarną terminologię z zakresu antropologii kultury.
2.	K_W02	Ma uporządkowaną wiedzę ogólną (obejmującą terminologię, teorie i metodologię) z zakresu antropologii kultury.
3.	K_W04	Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w niektórych obszarach antropologii kultury (antropologia słowa, widowisk, ciała).
4.	K_W05	Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury oraz metody i narzędzia, w tym techniki pozyskiwania danych socjologicznych właściwe dla socjologii, pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka potrafi prawidłowo interpretować zjawiska społeczne i kulturowe.
2.	K_U02	Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych i kulturowych.
3.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania spełniających uznane standardy prac pisemnych i ustnych wystąpień w języku polskim, dotyczących zagadnień szczegółowych, z zastosowaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także z wykorzystaniem różnych źródeł.
4.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
5.	K_U07	Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.

2.	K_K03	Ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Codzienność w ujęciu socjologicznym i antropologicznym. 2. Jedzenie a ciało. 3. Czas wolny, zabawa. 4. Związki, małżeństwa, gospodarstwo domowe. 5. Choroba i śmierć. 6. Macierzyństwo. 7. Technologie w życiu codziennym. <p>Warsztaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie celu badań i dokonywanie przeglądu literatury. 2. Sposób stawiania pytań badawczych. 3. Przygotowanie konspektu badań. 4. Przygotowanie scenariusza wywiadu; znaczenie pilotażu; modyfikacja scenariusza. 5. Realizacja wywiadu. 6. Transkrypcja materiałów i sposób przygotowania sprawozdania z przeprowadzonych wywiadów. 7. Analiza zebranych danych. 8. Możliwości wykorzystania programu komputerowego MaxQDA do analizy danych jakościowych. 9. Przygotowanie raportu badawczego. 11. Formułowanie wniosków i propozycji dalszych badań. 		

Badania marketingowe		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W03	Student/-ka ma zawansowaną wiedzę o różnych instytucjach i organizacjach społecznych (kulturowych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i medycznych) funkcjonujących w wymiarze regionu i w skali lokalnej, a także wiedzę o rynku branżowym.
2.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w socjologii, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań marketingowych.
3.	K_W06	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.
Umiejętności		
1.	K_U02	Student/-ka potrafi badać atrakcyjność produktów i efektywność reklam z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stosowanych w socjologii oraz zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.
2.	K_U04	Potrafi komunikować się z kierownikami ds. marketingu z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w analizach marketingowych.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rola badań w procesie planowania marki. 2. Wywiad indywidualny i grupowy w badaniach marketingowych. 3. Targetowanie – badania segmentacyjne i U&A. 		

4. Tworzenie i testowanie konceptów produktowych.

5. Badania efektywności reklamy.

6. Metody *implicite* i neuromarketing.

7. Ochrona własności przemysłowej i prawo autorskie.

Kulturowe uwarunkowania zachowań gospodarczych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W03	Student/-ka ma wiedzę na temat związków między systemami wartości w różnych kręgach kulturowych a konstruowaniem instytucjonalnych wymiarów zachowań gospodarczych.
2.	K_W04	Ma zawansowaną wiedzę o różnych strukturach, instytucjach i organizacjach społecznych (kulturowych, politycznych i ekonomicznych) oraz ich kulturowych uwarunkowaniach zaistnienia.
3.	K_W07	Zna zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej i zbiorowej aktywności i przedsiębiorczości.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii i antropologii kultury oraz socjologii ekonomicznej, pozyskiwać dane do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów gospodarczych w ich kontekstach kulturowych (uwarunkowaniach religijnych, obyczajowych, strukturalnych, rozumienia czasu, systemów wartości itp.).
2.	K_U04	Potrafi komunikować się z uwzględnieniem różnych wzorów kultury i z użyciem fachowej terminologii z zakresu socjologii kultury, antropologii kultury i socjologii ekonomii.
3.	K_U04	Umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski dotyczące zależności między poszczególnymi kulturami (systemami wartości) a sposobami prowadzenia aktywności gospodarczej.
4.	K_U06	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną i w zespole; umie współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych o charakterze interdyscyplinarnym.
5.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować proces poszerzania własnej wiedzy na temat różnych kultur i specyfiki zachodzących w ich obrębie procesów i zmian kulturowych i gospodarczych.

		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie, że współczesna aktywność gospodarcza wykracza poza własne kręgi kulturowe i wymaga poznania innych kultur (wartości, obyczajów, norm i wzorców kulturowych) i społecznych kontekstów ich aktywności na tym polu.
2.	K_K02	Jest gotowy/-a do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych, wykazuje aktywność i przedsiębiorczość oraz angażowania się we współpracę z przedstawicielami innych kultur na rzecz środowiska społecznego i zmiany społecznej.
3.	K_K03	Czuje się odpowiedzialny/-a za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, w tym tej jego części, która umożliwia odnoszenie zmian kulturowych i gospodarczych.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>1. Wpływ kultury na formę i zakres przemian gospodarek na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem zmian zachodzących w Europie oraz w Polsce.</p> <p>2. Czynniki determinujące rozwój ekonomiczny państwa w przypadku wzajemnego przenikania się czynników gospodarczych i kulturowych. Rola odmiennych uwarunkowań historycznych oraz oddziaływania na gospodarkę czynników kulturowych.</p> <p>3. Prawo, język, religia, płeć, normy i wzorce kulturowe jako czynniki różnicujące postawy, wartości i przekonania w przypadku odmiennych kultur organizacyjnych.</p> <p>4. Kulturowe mechanizmy odpowiadające za zróżnicowanie kapitalizmu oraz kształtowanie się nowoczesnych systemów gospodarczych i pogłębianie się różnego rodzaju nierówności społecznych (kultura narodowa i kultura przedsiębiorczości, kultura korupcyjna i kultura korporacyjna, indywidualizm i kolektywizm).</p>		

Socjologia konsumpcji		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W01	Student/-ka ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu socjologii konsumpcji w systemie nauk społecznych, jej powiązaniach z innymi dyscyplinami naukowymi oraz specyfice przedmiotowej i metodologicznej.
2.	K_W03	Ma wiedzę o zmieniających się ideach, koncepcjach i wyobrażeniach na temat konsumpcji i jej roli w procesie reprodukcji społecznej.
3.	K_W04	Ma zaawansowaną wiedzę na temat przemian konsumpcji i rozwoju kultury konsumpcyjnej w skali globalnej i lokalnej.
4.	K_W05	Zna metody i narzędzia stosowane w socjologii konsumpcji, w tym techniki pozyskiwania danych pozwalające na prowadzenie badań empirycznych.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania procesów konsumpcji i przemian jej wzorów.
2.	K_U02	Potrafi prognozować przemiany procesów konsumpcji z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stosowanych w socjologii oraz zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.
3.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania, zgodnie z przyjętymi w socjologii standardami, wystąpień ustnych i prac pisemnych.
4.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie.
5.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.

6.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka uznaje znaczenie wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K03	Czuje się odpowiedzialny/-a za zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego regionu, kraju, Europy, świata.

TREŚCI PROGRAMOWE

Wykład:

1. Socjologia konsumpcji - podstawowe pojęcia.
2. Cykle wymiany darów i towarów. Odmiennie logiki i moralności wymiany.
3. Narodziny i przemiany społeczeństwa konsumpcyjnego.
4. Przedmioty w pospólcznym świecie: relacje i znaczenia.
5. Zróżnicowania społeczne a konsumpcja.
6. Marka i *branding*: marketing – media – konsumenci.
7. Etyczna i zrównoważona konsumpcja.

Ćwiczenia:

1. Konsumpcja jako słowo klucz.
2. Rewolucja konsumpcyjna i masowy wzrost standardu życia.
3. Ponowoczesne doświadczenie nadmiaru.
4. Style życia w społeczeństwie konsumpcyjnym.
5. Teoria praktyk w badaniu etycznej i zrównoważonej konsumpcji.
6. Analiza kampanii wspierających przemiany praktyk w stronę zrównoważonej konsumpcji.
7. Prezentacje analiz kampanii wspierających przemiany praktyk konsumpcyjnych (praca grupowa).

Moduł poszerzający wiedzę z socjologii kultury

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W03	Student/-ka ma pogłębioną wiedzę o zmieniających się ideach, koncepcjach i wyobrażeniach na temat instytucji kulturowych i społecznych oraz technologii życia codziennego.
2.	K_W04	Ma wiedzę o człowieku jako twórcy kultury materialnej i duchowej oraz wiedzę o zmieniających się praktykach kulturowych i społecznych.
Umiejętności		
1.	K_U01	Student/-ka potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania użytkowania przedmiotów i technologii we współczesnej kulturze oraz zachodzących przemian kultury materialnej.
2.	K_U02	Potrafi prognozować przemiany roli technologii w świecie społecznym z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi stosowanych w socjologii oraz zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.
3.	K_U01	Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu socjologii oraz pozyskane z wiarygodnych źródeł dane do identyfikowania i krytycznego analizowania kulturowych przemian zachodzących w obrębie społeczeństw i, powiązanych z nimi, nowych tożsamości kulturowych.
4.	K_U04	Potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej terminologii; umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski w debacie.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K03	Student/-ka czuje się odpowiedzialny/-a za zachowanie dziedzictwa kulturowego kraju, Europy, świata.
2.	K_K05	Respektuje zasady etyki zawodowej socjologa oraz normy i reguły prawne, zawodowe i moralne.

TREŚCI PROGRAMOWE

Dokładne treści i nazwa zajęć realizowanych w ramach Modułu poszerzającego wiedzę z socjologii kultury ustalane są przed rozpoczęciem semestru.

Celem realizacji przedmiotu jest pogłębienie i rozszerzenie tematyki z zakresu socjologii kultury w wybranych obszarach:

1. Socjologia przedmiotów i obyczajów.
2. Uczestnictwo w kulturze.
3. Kultury narodowe vs wielokulturowość.
4. Mniejszości narodowe w Europie i w Polsce.
5. Globalne przemiany oraz wyzwania cywilizacyjne i społeczno-kulturowe.

Marketing w kulturze		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W02	Student/-ka zna podstawową terminologię z zakresu marketingu w kulturze.
2.	K_W04	Posiada szczegółową wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym.
Umiejętności		
1.	K_U04	Student/-ka potrafi komunikować się z różnymi odbiorcami z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu marketingu w kulturze i umie merytorycznie argumentować i formułować wnioski na forum.
2.	K_U06	Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role.
Kompetencje społeczne		
1.	K_K02	Student/-ka jest gotowy/-a do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych, wykazuje aktywność i przedsiębiorczość.
2.	K_K04	Prawidłowo identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu socjologa.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>1. Spotkania eksperckie z praktykami, na co dzień pracującymi w działach marketingu różnych instytucji kultury:</p> <ul style="list-style-type: none"> - specyfika pracy osób promujących kulturę; - narzędzia promocji i komunikacji w instytucjach kultury; - sposoby zarządzania instytucją kultury; - strategie (offline i online) marketingu w kulturze; - specyfika promocji w tradycyjnych i nowych instytucjach kultury. <p>2. Praca w grupach nad opracowaniem przykładowych strategii marketingowych.</p>		

Psychologia zachowań konsumpcyjnych		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W02	Student/-ka zna elementarną terminologię z zakresu socjologii i nauk pokrewnych, w tym podstawy psychologii społecznej.
2.	K_W04	Ma świadomość kompleksowej natury struktur i instytucji społecznych i ich relacji z zachowaniami konsumentkimi.
		Umiejętności
1.	K_U01	Student/-ka posiada umiejętność rozumienia i analizowania zjawisk społecznych w zakresie konsumpcji i psychologii zachowań konsumentkimi.
2.	K_U03	Posiada umiejętność przygotowania spełniających uznane standardy wystąpień ustnych w języku polskim, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych psychologii zachowań konsumentkimi, a także różnych źródeł.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Psychologia spostrzegania a zasady tworzenia reklam. 2. Strategie marketingowe a pamięć i uczenie się. 3. Motywacje i emocje w marketingu. 4. Postawy konsumentkimi, reakcja na cenę. 5. Decyzje konsumentkimi, poszukiwanie informacji. 6. Rodzaje zachowań konsumentkimi: kupowanie refleksyjne, powtarzane, nieplanowane. 7. Dysonans i satysfakcja po zakupach. 		

Praktyka specjalistyczna (trzytygodniowa, 120 godzin; staż)		
EFEKTY UCZENIA SIĘ		
Lp.	Odniesienie do efektów kierunkowych (symbol efektu)	Wiedza
1.	K_W04	Student/-ka ma zawansowaną wiedzę o instytucji/ organizacji, w której odbywa staż.
2.	K_W02	Zna zadania realizowane w miejscu praktyki.
		Umiejętności
1.	K_U06	Student/-ka potrafi współdziałać z pracownikami w miejscu praktyki.
2.	K_U07	Umie samodzielnie planować i realizować powierzone mu/ jej zadania.
3.	K_U03	Umie prowadzić dokumentację – dziennik praktyk.
		Kompetencje społeczne
1.	K_K01	Student/-ka umie wykorzystać zdobytą w trakcie studiów wiedzę do wykonywania powierzonych mu/ jej w miejscu stażu zadań; rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego oraz uczenia się przez całe życie.
2.	K_K02	Przejawia obowiązkowość w realizacji powierzonych mu/ jej zadań.
TREŚCI PROGRAMOWE		
<p>W ramach praktyki specjalistycznej studenci zobowiązani są do odbycia stażu w instytucjach, w których możliwe jest uzyskanie efektów uczenia się zgodnych z kierunkiem studiów, na przykład: w ośrodkach badawczych, jednostkach badawczo-rozwojowych, organizacjach pozarządowych, urzędach, ministerstwach, wydawnictwach, instytucjach medialnych.</p>		